

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 152. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Tanfolyamot a községi bírónak

Ma tanfolyam, tanfolyamot ér és igyekszik mindenki szakma szerint ki is használni ezekben a tanfolyamoknak hasznos voltát. Hol itt, hol ott rendeznek hivatalosan vagy félhivatalosan minden rendű, rangú, társadalmi osztályú embernek tanfolyamot. Tüztőlők ugyanúgy, mint orvosok, tanárok, úgy, mint gépkészlő kovácsok, kisgazdák és tisztviselők, iparosok és magánosok...

Csak egyetlen egy tanfolyamról nem hallottunk még soha, arról, hogy a községi bírók számára rendezzenek olyan tanfolyamot, mely felvilágosítja őket arról, hogy mi a hatáskörük, mi tartozik rájuk, mennyi a felelősségük, mennyiben töltik be méltó formában tisztüket.

Megválasztják a községi bírót, aztán úgy gondolják, majd beletanul a mesterségébe. És őt, tiz esztendő múlva is alig több aláíróképpé, akinek nincs véleménye, nincs kezdeményező tudása, általában alig több a címen kívül a többi gazdátársainál, holott a magyar törvények szerint felelőssége és vezető állása sok mindenre jogot adna, sőt olyan kötelességeket róna rá, melyekről fogalma sincs. Az a legjobb eset, hogy nem adódik baj a bírósághoz. Elintézik a jegyzők az elintéznivalót, ha azok a jegyzők valóban hivatásuk magasztán álló tisztviselők. Örömmel látjuk, hogy igen sok helyen valóban megcsinálnak és elkövetnek mindent a községi jegyzők, hogy vezessék, támogassák, segítsék a politikai községet jobb jövő felé. Ahol azonban ez nincs, ott sincs komolyabb veszedelem, legfeljebb harminc, negyven esztendőre megáll a világ keréke annak a községnek az életében. Igaz, hogy a jegyzőket elviszik tanfolyamra, igaz, hogy a vármegye feje, vezetője, első tisztviselője is gondoskodik arról, hogy a jegyzők a legjobban ellássák teendőiket, de kérdezzük, hogy azok a vármegyék, ahol a községek, falvak százával vannak, remélhetik azt, hogy a vármegyével belső urak, alispán, főjegyző s a többi gyakran meglatogatják ezeket a falvakat. Erről szó sem lehet, mert akkor azok a tisztviselők egyebet se csinálnak, mint kiszállanak...

Mindenképpen fontos tehát, hogy a községi bírónak tanfolyam rendeztesse. A legkiválóbb közigazgatási szakemberek tartanak előadást. Oktassák ki a tennivalókról, vezessék be a korszerű közigazgatási tennivalóba, vezessék rá ezeket a jószándékú községi bírónak arra, hogy mi a teendőjük. Hasznára lesz első sorban minden politikai községnek, de hasznára lesz a jegyzőknek is, hiszen ezen a tanfolyamon éppen azok a kérdések kerülnek szóba első sorban, melyek legtöbb esetben akadályt jelentenek a jegyző számára, ha teljesíteni akarja a községet. A közigazgatás mellett egészségügyi, egyházi, rodalmi, társadalmi ügyek is fontos tárgyai legyenek ezeknek a tanfolyamoknak, mert minden ilyen kérdése a községnek a bíró lelken szűrődik keresztül. Ha ő terjeszt elő javaslatot a községi képviselőtestületben saját belátása, átérzése alapján, egészen bizonyos, hogy annak nagyobb és meggyőzőbb lesz az ereje, mintha bárki más tenné helyette.

Ma már ezer és száz kérdése van a magyar életnek, de minden kérdés várja a megoldást. Honvédelmi ügyügy, mint kulturális. Életünk a falvak, községek népén, gondolkodásán keresztül valósulhat meg. Az egyszerű levétkérdés ugyanúgy fontos kérdés, mint a jó ivóvíz. Lásson, tudjon az a községi bíró, legyen bátorsága és tudása a kezdeményezéshez, ne vallja ma már azt, hogy atyáink idejében ez jó volt, akkor

Az olasz vezérkar szóvivője az egyiptomi hadihelyzetről

A keleti fronton a szovjet ellentámadásai sorra meghiusultak. A németek kiszélesítették Kurszk és Charkov között az áttörési szakaszt — Tizenöt ezer hatóereje van az új német fegyvereknek — Általános sztrájk tört ki Egyiptomban, brit csapatok vették át az őrszolgálatot

Hirtelen meghalt a török miniszterelnök, aki állandóan országa függetlenségének fenntartásán fáradozott

A keleti fronton a német és szovjet csapatok előnyomulását a szovjet hadvezetőség ellentámadásokkal próbálja hátráltatni, azonban ezek az ellentámadások mindenütt kudarcba fulladnak. Így Voronyezstől, a legújabbban elfoglalt fontos ipari városból északra felé szintén ellentámadással kísérletezett a szovjet, de — mint a tegnapi német hadijelentés közli — az ellentámadások meghiusultak és egymásután bekerítik vagy szétszórják az ellenséges kötelékeket, sok foglyot és hadizsákmányt ejtve. A Charkov—Kurszk közötti térségbe a németek áttörése még inkább bővült.

Német részről rámutatnak arra a jelentőségre, amelyet a Don átlépésének ténye jelent. A Don, amely a harci kerületen átlagban 300 méter széles, éppen szélessége és természetes védővonala révén különösen alkalmas volt a szivós védelemre. Annak ellenére, hogy a bolsevisták igen heves ellenállást fejtettek ki, a folyón való áthatolás meglepésszerűen sikerült, ami félre nem magyarázható bizonyítékot szolgáltat a két oldal harci erejének megítélésében és a lefolyt harcok értékelésében.

Különösen rendkívüli horderejű Voronyezs városának elvesztése. Ez a város fegyverkezési központ volt a maga háromszázötvenezer lakosával, a legnehezebb hadianyagok előállítására szolgáló gyárai, mozdonygyárai, vasúti kocsigyárai és gumigyára az orosz hadipar szempontjából mérhetetlen jelentőségűek voltak. Hogy Voronyezs német kézbe esett, ez a tény egy stratégiailag uralkodó pontnak és egy fontos hadművelési bázisnak birtokát jelenti.

A „Lavoro Fascista” megállapítja, a német haderő ereje olyan nagy, hogy semmiféle akadály sem tudja fellátóztatni. Ezt berlini körökben azzal magyarázzák, hogy a német fegyverek hatóereje jelenleg 15-ször

mulja felül azoknak a fegyvereknek hatóerejét, amelyeket a németek a Szovjet-Unió ellen a háború elején használtak.

A német véderő kedden valószínűleg a „legnagyobb hadászati győzelem aratta Oroszországban — írja a „Daily Express”. Ez az eredmény azt mutatja, hogy a szovjet továbbra is fegyverhiányban szenved — állapítja meg az angol lap.

EGYIPTOMBAN

ötvenfokos hőségben folynak a helyi jellegű harcok. A britek a német és olasz arcvonal déli szakaszán támadásba kezdtek, de ezek a támadások eredménytelenek maradtak és érzékeny veszteségekkel jártak. Egyébként a nagyobb harci tevékenység kifejlődését vastag pára és porfelhők nehezítik.

Az olasz vezérkar szóvivője a nemzetközi sajtó képviselői előtt ismertette az el-alameini körüli kialakult helyzetet. Megállapítja, hogy a tengelyhatalmak csapatai El Alameinnél komoly tábori erődítményekkel, cementerődőkkel, aknamezőkkel és drótkadályokkal állanak szemben és az El Alamein-szűkület, amely mindenütt 60 km. széles, a tenger és a járhatatlan uatarai mocsaras vidék között nem engednek nagyobbbaszabú átkaroló hadmozdulatot. Elkerülhetetlen szükségesség, hogy az ellenséget üldöző csapatok, amelyek fokozatosan eltávolodnak utánpótlási központjaiktól adott pillanatban megálljanak és újjarendezzék erőiket. A jelenlegi viszonylagos szünetet mindkét fél arra használja fel, hogy összedjegy ember- és anyagtartalmát. A tengelyes csapatok is erőteljesen készülődnek azokra a további hadműveletekre, amelyekel parancsnokságuk szükségesnek fog tartani. Szemben az angol rádió állításával, a való helyzet az, hogy a tengelyes csapatok El Alameinnél is minőségi, sőt talán mennyiségi fölényben állanak az an-

golokkal szemben és az angol légi haderő megújult támadásaival nem tudott elérni semmi komoly eredményt. (MTL.)

SAYDAM TÖRÖK MINISZTERELNÖK

hirtelen halála részvételtjes meglepetés erejével hatott. Törökország egyik nagy fiát veszítette el benne. Igen érdekes az elhunyt török államférfi pályafutása. Rafik Saydam középiskolai tanulmányainak befejezése után az istanbuli egyetem orvosi karának hallgatója lett, majd az állami vizsgák letétele után klinikai kiképzésre Németországba ment. Hazájába visszatérve csakamar egyetemi tanárnak neveztek ki. Törökország egyik legkitűnőbb belgyógyászának számított.

A török nemzeti talpraállás éveiben már Izmet pasi, aki Kemal halála után államfő lett, meghívta kormányába tagjai közé s reábizta a közegészségügyi és népjóléti tarcát. Azok a nagy reformok, amelyek a török közegészségügyben és közegészségügyi közigazgatásban bekövetkeztek, mind Saydam nevében fűződnek. Saydam is egyike azoknak a nagy alkotóknak, akik az új Törökországot megteremtették.

1937-ben Saydam kivált a kormányból, de mint a képviselőház egyik legtekintélyesebb tagja, továbbra is befolyást gyakorolt az államügyekre. Izmet Inönü, amikor köztársasági elnök lett, rábirta Saydamot, hogy vállalja a belügyminiszterséget, majd 1939 januárjában miniszterelnökké nevezte ki.

Azóta Saydam irányította Törökország sorsát, nagy hozzájárulással és

FONTOS TUDNIVALÓK

Rendelet a hagymafélék forgalmáról.

Cséplési szén igénylése és kiutalása.

legyen jó ma is. Korszerű fejlődés, haladás jellemzi egyik, másik magyar község gyönyörűen fejlődő életét, viszont vannak falvak, községek, ahol megállott a kiegyezés korában a világ.

Ezeket a tanfolyamokat, melyeket kötelezővé kell tenni, hosszúra nem szabad azonban nyújtani, módot és alkalmat kell, hogy adjanak arra is, hogy kirándulások, tanulmányutak alapján a tanfolyamon résztvevőknek a legszűkebben fejlődő községek életét is bemutassák. Lássák szemmel azt, amit az elmé-

leti oktatáson hallottak. Ha látják, hogy csakúgy megvalósíthatók a hallott dolgok az ő községükben is, nagyobb kedvel és lelkesedéssel fognak otthon hozzá munkájukhoz.

Nem elkallódó gondolat, amit felvettünk s most már azt is bevallhatjuk, hogy nem önálló a gondolat, mert éppen egy községi bírótól hallottuk ezt a kívánságot a megszűlés alól felszabadult területen. Hittékesek lássák be a kérdés nevelői, fejlesztési fontosságát és egészen bizonyos, hogy ezt a tanfolyamot

lelkes, megértő, támogató, jó munkával megfizető hallgatóság fogja áldani néhány esztendő múlva s a tanfolyam résztvevői mellett azok, akiknek vezetését a közbizalom rájuk bízta, a magyar falvak, községek népe érzi majd elsősorban hasznát a tanfolyamot végzett községi bírók jó munkájának...

TÓKÉS FOTO
- PÜSPÖKI PALOTA -

tapintattal. Feladata rendkívül kényessé vált az európai háború kitörésével, mert a háború fordulatai állandóan kétoldali nyomásnak tették ki a országot. Saydamnak és az általa képviselt politikai iránynak mindaddig sikerrel érvényesített törekvése az volt, hogy Törökország semleges-ségét feltétlenül megóvják.

Diplomatikus ügyességének egyik legérdekesebb megnyilatkozása az a csodálatos tény, hogy legutóbb sikerült végrehajtani a török hadsereg korszerű felszerelését s ehhez mind az angolok, mind Németország szállításaival hozzájárultak.

Szepasztopol eleste, a német offenzíva közeledése a Kaukázushoz, továbbá a már Egyiptom földjén dúló afrikai háború, amely mindinkább felveti az arab államok és a Perzsa-öböl kérdését, még jobban kiélezte Törökország helyzetét, úgyhogy Saydam halála, amely éppen ezekben a súlyos időkben következett be, méltán vált ki megdöbbenést Törökországban.

Mint Berlipből jelentik, dr. Saydam

HADIJELENTÉSEK

A szovjet elleni arcvonal

A német véderő főparancsnoksága közli: A német és szövetséges csapatok a Charkov és Kurszk közötti térségben déli irányból történt átörése erősen kibővült. A Voronyezstől északra történt ellenséges ellentámadások meghiúsultak. A bekerített és szétszóró csapatokkal folytatott küzdelemben sok foglyot és nagy zsákmányt ejtettünk. Oréltől északra és északnyugatra tovább tartanak az ellenség támadásai. Ezeket a támadásokat kemény küzdelmekben, erős harcra és repülőkötelekkel támogatva visszavertük. Egyedül egy hadseregtervezetési szakaszát az utóbbi három nap alatt 75 páncélos semmisítettünk meg. Rzevtől délre a mögöttes arcvonal területen erős ellenséges csoportokat zártunk be. Húsz szovjet páncélosot zsákmányoltunk.

A keleti arcvonal északi szakaszán egyes helyeken az ellenség eredménytelen támadásokat hajtott végre. Fent északon ellenséges repülő és tengerészeti támaszpontokat bombáztunk a Kóle öböl térségében. A Kanin félsziget felé északra fekvő tengerészeti bombatartalékokkal elsüllyesztettünk egy ellen-

Német és magyar kötelékek elszánt harca háromezer főnyi bolsevista bandával

Berlin, július 8. (NTI) Charkovtól délkeletre lezajlott bekerítő esete után elszánt bátorsággal folyt a harc a szétszórtan szervezett bandák ellen. Egy német őrszolgálat magyar kötelékekkel

Nevikov szovjet tábornok német fogságba esett

Berlin, július 8. (Interis) Szabasztopolnak a német és román csapatok által történt elfoglalásával a krími bolsevista haderők egész felszerelése megsemmisült, illetve a szövetséges erők kezébe került.

A Szabasztopolból idejében elmenekült magasrangú tisztek és biztosok kö-

Timosenko bekerítéstől retteg

Bern, július 8. (Stefani) Mint Moszkvából jelentik, Timosenko kiáltványt intézett csapataihoz. A kiáltvány többi között a következőket mondja: „Mindenáron el kell kerülnünk a bekerítést.” (MTI.)

Berlin, július 8. (Német TI.) A keleti arcvonal déli és középső szakaszán kedden a német harci, zuhanóharci és rombolórepülőgépek támogatták a szárazföldi hadsereg vállalkozásait. Jó eredménnyel megtámadtak és szétgrazdítottak bolsevik páncélgyülekezeteket és ezzel az előretörő gyalogság számára az utat megkönnyítették. A német repülők a közvetlenül az ellenséges vonalak mögött fekvő községeket, amelyeket erős bolsevista csapatok szálltak meg, fedélzeti fegyverekkel mély

török miniszterelnök hirtelen halála német politikai körökben nagy részvétet keltett. Ezek a körök hangsúlyozzák Saydam törekvéseit azt az alapelvet, hogy Törökország függetlenségét megőrizze. Ez — amint a gyakorlat mutatja, sikerült neki és összeegyeztethető volt egyrészt Törökországnak Angliával kötött védelmi szövetségével, másrészt a Németországgal kötött baráti egyezményével.

ÁLTALÁNOS SZTRÁJK EGYIPTOMBAN

Kairóból érkező hírek szerint Egyiptomban általános sztrájk tört ki. A sztrájk politikai jellegű; célja az, hogy megakadályozzák az ország részvételét a háborús erőfeszítésben. A sztrájk igen súlyos nehézséget jelent az országnak amúgy is válságos helyzetében. A brit hatóságok sok sztrájkolót letartóztattak, különösen Kairóban és Alexandriában.

A brit csapatok átvették Egyiptomban az összes fontos épületek, közlekedési vonalak, hidak és gátak őrzését. Ezt a szolgálatot eddig egyiptomi csapatok látták el.

séges őrhajót.

Mint már külön jelentésben közöltük, harci repülőgépköteleink és tenger-alattjárók egy nagy amerikai hajókaravánt támadtak meg az Északi Jéges tengeren és azt legnagyobb részben megsemmisítették. A hajókaraván 38 kereskedelmi hajóból állt. Ezeknek a hajóknak repülőgépek, páncélos harcokocsik, löszér és élelmiszer volt a rakományuk. Archangelszki-be voltak irányítva és nehéz ellenséges tengeri erők, rombolók és korvettek erősen biztosították. A német haditengerészet és légi-erő szoros együttműködése emellett a harci repülőgépek elsüllyesztettek egy nehéz amerikai cirkálót és 19 kereskedelmi hajót, 122.000 tonna tartalommal. A tengeraltattjárók pedig 9 hajót 70.000 tonna tartalommal, a karaván maradványainak üldözése során tengeraltattjáróinknak sikerült 4 másik hajót elsüllyesztenünk 24.700 tonna tartalommal. Ezzel a karavánból 32 ellenséges hajót süllyesztettünk el 217.100 tonna tartalommal. Tengeri mentőrepülőgépeink több amerikai tengerészt megmenekült és foglyul ejtett.

3000 főerősű bolsevista bandával állt harcban. A bolsevistáknak páncélos lövegek, közepes és nehéz aknavetői voltak és sűrű, nehezen járható erdős vidékeken rejtőzködtek. (MTI)

zött van Petrov tábornok, a krími bolsevista haderők főparancsnoka is. Petrov elmenekülése után a krími haderő és az erdő védelmének vezetését Novikov tábornok vette át, aki kerekén 100 ezer bolsevista katonával együtt német fogságba esett. (MTI)

repüléssel lötték.

Más német harci repülőgépek a német gyalogsági vonalak előtt páncélos gyülekezeteket és tüzérségi állásokat támadtak. Az eredmény itt is igen jó volt. A német vadászpilóták továbbra is erősen visszatartották a bolsevistákat. A keddi nap folyamán az említett két arcvonalzakaszon a német repülők 18 bolsevista repülőgépet lötték le.

A keleti arcvonal északi szakaszán mindkét részről csak csekély légi tevékenység folyt. Nagyobb harci vállalkozások nem történtek. Ezzel szemben a finn tengerből hajókat ismét nagy eredménnyel támadtunk meg. Német vadászok légi harcban három szovjet repülőgépet lelőttek.

A murmanszki arcvonalzakaszon a német harci és zuhanóharci repülőgépek ismét támadást intéztek a Rosta melletti és a murmanszki ki-

Német csapatok a Don térségben továbbnyomultak

Berlin, július 8. (MTI) Mint a véderő főparancsnoksága közli, a német csapatok július 7-én megtisztították a meghódított Voronyezs várost a bolsevisták szétgrazdított maradványaitól. A várostól északra ellenséges páncélos támadás elhárítása során 15

kötő- és dokkberendezések ellen. Egy épületet szétromboltak és nagyobb tüzeket figyeltek meg. (MTI.)

nehéz bolsevista harcokocsit kilöttek. A Don térség másik szakaszán a német csapatok a hátráló ellenség maradványaitól délkelet felé, sok magaslati állást és helységet elfoglaltak és ellenséges ellenállást megtörték.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német hadijelentés közli: Egyiptomban a britek a német-olasz arcvonal déli szakaszán ellenlétezték eredménytelen támadásuk során súlyos veszteségeket szenvedtek. Málta szigetén éjjel-nappal repülőtereket, támaszpontokat bombáztunk. Légiharcokban az ellenség 14 repülőgépet veszített.

A hivatalos olasz hadijelentés közleménye: Az egyiptomi arcvonalon visszavertünk egy erős ellenséges támadást és az ellenségnek érzékeny veszteségeket okoztunk. Az elmúlt napok vállalkozásai során elpusztított ellenséges páncélosok száma 35-re emelkedett. Nagyszámú foglyot is ejtettünk. Mindkét fél légihadereje erőteljes tevékeny-

seget fejtett ki. A tengely légiereje beavatkozott a földi harcokba és bombázta az ellenség hadoszlopait és sok helyütt tüzet okozott. A megismétlődött légipárbajokban 9 angol gépet lőttünk le. Málta szigetén az olasz és német légi kötelékek újból bombázták a támaszpontokat és lelőtték 14 angol gépet. Napközben folytatott vállalkozásainkból három gép nem ért vissza. Szerdára virradóra az ellenség néhány repülőgépet dobott Messina és Reggio Calabria környékére. Sem anyagi kárról, sem áldozatról nem érkezett jelentés. Egy támadó gépet lelőttünk, személyzetéből egy tisztet és egy tisztjelöltet foglyul ejtettünk. (MTI)

Brit vélemény az afrikai vereség okáról

Tanger, július 8. (Stefani) Egy brit tiszt, aki Egyiptomból Gibraltárba visszaérkezett, kijelentette, hogy az angol erők északafrikai vereségének fő oka az együttműködés hiánya a brit légi erő, a hajóhad s a szárazföldi csapat között. Ezzel szemben — folytatja a nyilatkozó — a tengely légi és tengerészeti erői nem csupán

nagy lendületről tettek bizonyosságot, hanem mindenkor szorosán együttműködtek és az angoloknak rendkívül nagy veszteségeket okoztak. Többször eleste arra vezetett vissza, hogy az olaszok és németek ellenállhatatlan lendülettel verekedtek és hogy légi erejük kétségét kizáróan fölényben volt. (MTI.)

A török miniszterelnök hirtelen halála

Istanbul, július 8. Dr. Rafik Saydam török miniszterelnök szerdán yalamivel éjjel után Istanbulban a Pera-palotaszállóban szívizékhüdes következtében meghalt. A miniszterelnök múlt hét végén érkezett Istanbulba, hogy itt különböző tanácskozásokat folytasson. A miniszterelnök mindaddig jó egészségnek örvendett. Az államelnök átmenetileg Fikri Tüzür belügyminisztert bízta meg a kormány vezetésével. (NTI.)

Istanbul, július 8. Dr. Saydam török miniszterelnök, aki három éve állt a török kormány élén, munkájával telj nap után vonult Pera szállójába. Vacsora után folytatta munkáját és éjszántában lakosztályába ment. Ekkor rosszul lett, orvosokat hívtak hozzá, azonban röviddel éjjel előtt a miniszterelnök meghalt. A miniszterelnök temetése Ankarában lesz. (MTI.)

Svéd tiltakozás Moszkvában

Stockholm, július 8. A svéd kormány Moszkvában tiltakozó jegyzéket nyújtott át svéd hajóknak orosz tengeraltattjárók által történt elsüllyesztése miatt és kártérítést követel a Svédországnak okozott veszteségek miatt.

A svéd hajók elleni támadások során ismételen haláshajókra is tüzeltek és ezek az incidensek, valamint az Öresundban lefektetett aknamezők az utóbbi időben igen nagy mértékben akadályozták a svéd alászatot. Ennek következtében a

halászszervezetek a svéd kormányhoz fordultak segítségért.

A „Stockholms Tidningen” a svéd vizeken történt eseményeket kihívásnak és barátságatlan magatartásnak minősíti Svédországgal szemben. Fel kell vetni a kérdést — írja a lap —, vajjon az oroszok valóban hiszik-e, hogy ilyen magatartással Svédországot megfélemlítik és hajójásának beszüntetésére indítják. Svédország teljes joggal jár el és semmiféle fenyegetés sem bírja hajójásának beszüntetésére.

Japán elismerés a magyar csapatoknak

Tokió, július 8. Az Aszahi Simbun feltűnő címeikkel ellátott tudósítást közöl vasárnap számának első oldalán a honvédsapatoknál tartózkodó haditudósítójának első haretéri jelentéséből.

A haditudósító csodálattal emlékezik meg a gépesített magyar hadsereg kor-

szerű felszereléséről. A többi közt leírja az információs szolgálatot, a hírek közlésének kifűnő magyar rendszerét. A tudósító hangoztatja, hogy a léteért küzdő magyar nemzet különösen a műszaki dolgokban mutat fel felülmúlhatatlan tökéletességet. (MTI)

Összetűzés arabok és zsidók között

Ankara, július 8. Az arabok és zsidók között támadt újabb összetűzések miatt a palesztinai, iraki angol hatóságok szigorú intézkedéseket hoztak, amelyek elsősorban az arabokat sújtják. Az arabok ugyanis több helységben tiltakozó gyűléseket rendeztek. Egyiptom-

ban az angol hatóságok tömegesen tartóztatják le az embereket. Az összetűzések elkerülése céljából a katonai parancsnokság megtiltotta az angol tisztoknak és katonáknak, hogy Kairóban és Alexandriában nyilvános helyiségeket látogassanak. (MTI)

Apollo filmszínház

MA UTÓLJÁRA:
Leányok egymás között

Holnapról!

Csak 16 éven felülieknek!
Az igazi szerelemben megtisztulva tér vissza a hűm útjáról a

Bűnös nő

Vigszínház mozgó

MA UTÓLJÁRA
az érdekes bűnügyi történet:

Hat hét boldogság

Izgalmas magyar film!
Főszereplők: KISS FERENC,
TOLNAY KLÁRI, SZILASSY.

Sziyei Merse Jenő kultuszminiszter nyilatkozott özv. Jókai Mórné, Grósz Bella ügyéről, aki 1939-ben Londonba utazott és azóta nem tért vissza

A mezőgazdasági javaslat tárgyalása és interpellációs nap a képviselőházban

A képviselőház tegnapi ülésén folytatták a mezőgazdasági javaslat tárgyalását. Meisner Emil szükségesnek mondogatta a mezőgazdasági jövedelmezőbbé tételét és tagosítását. A javaslatot elfogadta. Rapcsányi László főleg a mezőgazdasági szakoktatás kérdésével foglalkozott. Nem fogadta el a javaslatot. Szilóssy Pál MEP szerint arra kell törekedni, hogy lehetőleg minden megyében legyen gazdasági népiskola. Kérte a téli gazdasági iskolák szaporítását. A gazdasági szakoktatás fejlesztésére helyesnek tartaná a rádió fokozottabb igénybevételét. A javaslatot elfogadja. Füssy Kálmán hangsúlyozta, hogy a tagosítás munkáját a lehető leggyorsabban végre kell hajtani. Szóvártatta a végzettségosztásban mutatkozó hiányosságokat. A javaslatot nem fogadja el. Csizmadia András (MEP) kiemelte, hogy a földművelő osztály még nem fogadott akkora örömmel javaslatot, mint ezt. Kérte a minisztert, biztosítson megfelelő hatáskört a mezőgazdasági kamaráknak. Hangsúlyozta, hogy azokat az emberket, akik nem akarnak dolgozni, kényszeríteni kellene a munkára. A javaslatot elfogadja.

Miniszteri válaszok interpellációkra

Ezután áttértek az interpellációkra, illetve az azokra adott miniszteri válaszokra.

Legelőbb Sziyei Merse Jenő kultuszminiszter emelkedett ezután szólásra, részletesen válaszolt Oláh Györgynek Jókai Mór özvegye ügyében előterjesztett interpellációjára. Elmondotta, hogy a magyar állam Jókai Mór özvegye részére a Jókai hagyatékokhoz tartozó egyes ingóságok átengedése fejében annak-veljén életjáradékot biztosított, amelynek nagyságát az 1925. évi minisztertanács határozat úgy állapította meg, hogy a kapott illetményeket a mindenkor állami VI. fiz. oszt. első fokozata szerint folyósítsák. Az állam a járadék után fizetendő adókat is magára vállalja.

Jókai Mór özvegye Grósz Bella ezt mindaddig élvezte, amíg fel nem merült annak szüksége, hogy ezt az életjáradékot beszüntessék. Özv. Jókai Mórné ugyanis 1939-ben bejelentette Hóman Bálint volt kultuszminiszternek, hogy a Jókai-művek angol nyelvű újabb kiadásának előkészítésére Londonba utazik. Ez a bejelentés tehát jóval azelőtt történt, hogy Magyarország hadállapotba került Angliával. Jókai Mór özvegye azóta nem tért vissza. Hóman Bálint miniszter 1941 áprilisában beszüntette az életjáradék folyósítását. Az interpelláló képviselő kérte, hogy a kultuszminiszter tegyen intézkedéseket Grósz Bellának a magyar állampolgárságtól való megfosztására. Sziyei Merse Jenő közölte, hogy továbbítja ezt a kívánságot az érdekeltektől, a miniszterelnöknek és belügyminiszternek.

Oláh György azt is kérte még, hogy a nyomorgó keresztény írók és Jókai Mór egyetlen élő unokája között osszák ki a Jókai könyvek, filmek és szindarabok jövedelmét és az abból származott eddigi minden vagyonát. A kultuszminiszter rámutatott arra, hogy ez a kérdés a szerzői joggal van kapcsolatban, már pedig a szerzői jog az érvényben levő jogszabályok szerint másként, mint törvényhozó úton aligha lenne folyósítható. Hivatali elődje Hóman Bálint bizonyos előkészítő intézkedéseket tett már abban az irányban, hogy e tekintetben megváltoztassák a jogszabályokat. Elődjének ezt a szándékát magáévá teszi és folytatni kívánja ebben az irányban a lépéseket. Bejelentette a miniszter, hogy tegnap már előzetes tanácskozásokot folytatott ebben az ügyben az érdekeltekkel.

Sziyei Merse Jenőnek a Házban történt első felszólalását minden oldalról nagy tapsal és élénk helyesléssel fogadták. A Ház a választ tudomásul vette.

Lossonczy István közlekedési miniszter válaszolt ezután gróf Esterházy Móricnak a gabona forgalmát szabályozó kormányrendelettel kapcsolatban régebben előterjesztett írásbeli interpellációjára. Megállapította, hogy a szóbanforgó ügyben már intézkedett, sőt ez az intézkedés kiment még mielőtt Esterházy gróf az interpellációt elmondotta volna.

Újabb interpellációk

Áttértek ezután a szóbeli interpellációk meghallgatására. Szilóssy Ferenc erdélyipárti az iparügyi miniszterhez intézett interpellációját az iparjogosi törvények felülvizsgálás ügyében. Meskó Zoltán a történelmi ősi nevek tiszteletben tartása és ilyen nevekre magyarosítottak nevének megváltoztatása tárgyában interpellált a belügyminiszterhez. Szógyi Géza (nyilas) a szappan regenerálási eljárás kötelezővételét kérte. Ince Antal (imrédista) a miniszterelnök-

Felbontották Oláh Gábor végrendeletét

Debrecen nagy költője a Déri múzeumra, Csokonai Körre, Petőfi Társaságra, az egyetlen magyar irodalmi szeminariumára és családjaira hagyományozott

Debrecen nagy költőjének, Oláh Gábornak végrendeletét tegnap délután bontotta fel vitéz dr. László Béla kir. közjegyző, Baja Mihály lelképászornak, a költő legjobb barátjának és végrendelete végrehajtójának, továbbá Csobán Endre vácsói főlevéltárnoknak, a Csokonai Kör főtitkárának jelenlétében. A végrendelet 1940 áprilisában készült, Oláh Gábor kaligrafikus, gyöngybetűvel írta. Tanuként Baja Mihály lelképásztor és dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző írták alá.

A végrendelet a szokásos formák után külön intézkedik a költő könyvtáráról, kéziratáról, pénzügyéről és ingóságairól. Egy pótlás is záradékoltatott hozzá, ebben a költő meghagyja, hogy halála után boncolják fel azért, hogy pontosan megállapíthassák állapotosságát.

A végrendelet első pontjában könyvtáráról intézkedik a nagy költő, egyszerű, középkori szerzetesek otthonára emlékeztető lakását körülölelő könyveiről, melyek leghevesebb barátai voltak egész életén át. A tudományos munkáit, mint a »Debrecen« Oláh Gábornak Sörégi János dr. múzeumigazgatóhoz a múlt év decemberében intézett levele alapján már megírta, a Tisza István Tudományegyetem magyar irodalmi szeminariumának hagyományozta, míg a könyvtár kétharmad részét kitűzött szépirodalmi műveket a Déri Múzeum belsejébe, »ki nem adható« könyvtárának hagyta.

A második pontja a végrendeletnek Oláh Gábor kéziratában maradt regényeiről intézkedik, egyenként felstrolva azokat. Ezeket a regényeket kiadási és szerzői joggal a Déri Múzeumra hagyta Oláh Gábor.

A végrendelet harmadik pontjában szindarabjai felől intézkedik a költő. Mint ismeretes, a több, mint félszáz műből álló kiadatlan irodalmi hagyatéknak 70 százalékát szindarabok teszik ki. Van olyan téma, — a Beethoven-dráma témája, — melyet két verzióban is feldolgozott és kéziratban hátrahagyott Oláh Gábor. A szindarabokat megőrzés végett a Déri Múzeumnak hagyja. Érdekessége a végrendeletnek, hogy a szindarabokkal kapcsolatban úgy intézkedik Oláh Gábor, hogy: »ha valaki egyiket-másikat, vagy gyűjteményesen kiadni akarná, szálljon rá a színpadi előadás joga is.

Negyedik pontjában a végrendeletnek költeményeit a Petőfi Társaságnak ajánlja fel kiadásra Oláh Gábor, ugyancsak a Petőfi Társaságnak ajánlja a két kötetben már ott elhelyezett, három füzetben pedig még tulajdonában levő noplóját, melyre nézve mivel több még élő személyről van benne szó, a kiadásra bizonyos időt köt ki. Ugyancsak a

köz interpellált a sajtópolitika irányításáról. Csorba János az árvízszüntető földművelésügyi miniszterhez intézett interpellációjában Barthold István (MEP) a bácskai kendertermelés biztosítása tárgyában interpellált. Csóór Lajos (Népkeret) két interpellációt intézett a földművelésügyi miniszterhez. Az egyiket a kishasznóbérletek rendelté- tőn való meghosszabbításáról, másikat az OMBI öregségi ellátottjainak járadéka emeléséről. Mester Miklós (imrédista) a kormányhoz interpellált a mezőgazdasági munkaadók és munkások évi búzafeladásának megállapításáról és beszerzéséről. Pándi Antal (Imrédista) a Moson-magyaróvári Bauxit rt. akkord béreiről interpellált. Nagy László, Ince Antal és Rajniss Ferenc imrédisták a Maltertel és a Polgári Légiforgalom ügyével kapcsolatos kérdéseket tettek szóvá. Matolcsy Mátyas két interpellációt mondott. Az egyikben a zsidó táborokban tapasztalt állapotokat, a másikban a tüzelőanyagellátás terén tapasztalható zavarokat tette szóvá. Az interpellációt bejegyzett többi képviselő halasztást kért és kapott interpellációját elmondására.

Petőfi Társaságnak ajánlja fel kiadásra Oláh Gábor »A bérkoesis fia« c. önéletrajzát és »A bívós kastély« c. verses elbeszélését. A végrendeletnek ebben a részében intézkedik Csokonai-füzettel is, melynek birtokosai a kollégiumi könyvtárat jelöli ki és foglalkozik az ellene annak idején emelt vádakkal, megemlíti, hogy több, mint 80 eredeti irodalmi kéziratot, köztük Csokonai és Ady kéziratokat szerzett a kollégiumi könyvtárnak.

A lakásában található ingóságokat Mihály nevű testvérére hagyományozta

A Kormányzó Úr részvétlívírata özv. gróf Teleki Pálné elhunytá alkalmából

A Kormányzó Úr Öfóméltósága özv. gróf Teleki Pálné elhunytá alkalmából gróf Teleki Gézához a következő táviratot intézte:

Nagy sajnálattal értesültem özvegy gróf Teleki Pálné Öngyéméltósága elhunytáról, aki a szenvedések-

Kinevezések a földművelésügyi és postai szakban

Mint már jelentettük, a Kormányzó Úr Öfóméltósága a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter előterjesztésére Bornyai Sándor és dr. Komlós Balázs debreceni postahivatali igazgatói címmel és jelleggel ellátott postafelügyelőket postahivatali igazgatókká nevezte ki. Nagy István kolozsvári (Debrecen) postafőosztályvezető a postafelügyelői címet és jelleget adományozta.

Az iparügyi miniszter dr. Kaza János debreceni postafogalmazó segédülkárát, dr. Kerecsy Miklós I. osztályú postatisztet fogalmazóvá, Gremsperger István postaelőnört főelőnorré, Eggedi Mária ellenőrnőt főelőnorré, Németh Béla II. o. postatisztet I. o. postatiszté, dr. Böszörményi Dezső, Szöcs József postaforgalmi gyakornokot II. o. postatiszté, Gut József, Tincsik Mihály, Cserta György, Rada Károly, Bánkúti Endre, Szilóssy István és dr. Asztai Pál debreceni postaforgalmi díjnokokat gyakornokokká nevezte ki.

Öz. Ember Lajosné postakezelőnőt segédülkáróvá, Aczel Géza és Kevcház Ferenc I. o. postaiüzemi állástízté műszaki üzemi gyakornokká, dr. Bátornyi Béláné díjnoknőt kezelőnővé nevezte ki. A postaiüzemi segédüzemélyzetnél G. Nagy Gyula I. o. üzemi állástízté II. o. állástízté I. o. állástízté nevezte ki a miniszter. Végül a posta állástízté személyzetnél Király Sándor és Garabuczi János II. o. postafőosztályvezető I. o. állástíztékké nevezte ki.

A földművelésügyi miniszter a m. kir.

DEBRECZEN

3. OLDAL
1942. VII. 9.

a költő.

Intézkedett 5000 pengőt kitevő, »Bokréta« jelű alatt egyik helyi pénzintézetben takarékkönyvre elhelyezett bankbetétjéről Oláh Gábor, azt a Csokonai Körre hagyta irodalmi alapítvány céljára.

Domokosnének, bejárónőjének, aki egészen a költő haláláig takarította a Kar utcai lakást, 500 pengőt hagyott a költő.

Ennyiben intézkedett a vitéz dr. László Béla közjegyzőnél kihirdetett végrendelet Oláh Gábor hagyatékáról. Vízont a hagyatékban talált 6500 pengő értékű képzőművészeti tárgyakból és 25 darab aranyból, mely az Otthon-regény-pályázaton nyert száz darab aranyból maradt meg, nem emlékeztek meg végakarátában az író. Ez az összeg tehát az Oláh Gábor testvérei, illetve elhalt testvéreinek gyermekei lesz valószínűleg, mint törvényes örökösök a hagyaték eljárt befejezése után, a temetkezési és kórházi költség levonásával.

Oláh Gábor egyébként ez év májusában Baja Mihály lelképásztorhoz intézett levelében külön felhívta figyelmét barátjának és végrendelete végrehajtójának testvérére, Kovács Istvánnak, aki utolsó éveiben különösen meleg szeretettel foglalkozott nagybeteg testvérel, hogy hagyatékából Kovács Istváné részesüljön. Ezt a levelet Baja Mihály lelképásztor szintén átadta vitéz dr. László Béla közjegyzőnek.

Az Oláh Gábor-hagyaték leltározását befejezte dr. Radetzky László leltárbiztos és így rövid idő múlva lezárul az ügy hivatalos része. Hátra van azonban a magyar irodalmi élet nagy feladata és súlyos adóssága Oláh Gábor alkotásainak szemben. A magyar szellemi életben méltó helyére állítani ezt a csodálatos, alkotásában, sorsában eggyaránt mélységesen magyar zenit, kiválogatni és a magyar jövőnek átmenteni műveiből a remeket.

kel küzdve mindenkor hűség és odaadással és áldozatkészséggel állt férjének, Magyarország tragikus elhunyt nagy államférfiának oldalán. A súlyos veszteség alkalmából bensőséges részvétemet fejezem ki.

Horváth sk.

gazdasági akadémiai tanácsok létszámában dr. Csizsár Mihály állatorvos, közvágóhídi állatorvos, helyettes igazgatót id. minőségű m. kir. gazdasági akadémiai rendkívül tanárrá, Halász Ferenc gépészmérnök felsőipari h. tanárt és dr. Wránovich Elek m. kir. járási állatorvost (Berettyóújfalun), továbbá Náté Imre középiskolai tanár, egyetemi m. tanárt m. kir. gazdasági akadémiai s. tanárrá, Ubrizsy Gábor és Szalay Mihály id. minőségű gazdasági akadémiai gyakornokot id. minőségű tanárségdekke nevezte ki.

Beltia László dr. id. minőségű s. tanárt id. minőségű tanárrá, Kassay Tibor (Hajdúdorog) s. tanárt id. min. gazdasági tanárrá, Horváth Gyula okleveles gazda, házipénztári tisztet id. min. m. kir. gazdasági s. tanárrá, Tárnok János okl. középiskolai tanárt id. min. segédtanárrá, Ferenczy Mária Magda okl. gazdát id. min. gazdasági h. tanárnővé nevezte ki.

Lutler Béla kísérletügyi vegyész II. o. fővegyészé, dr. Bérczy László kísérletügyi asszisztent adjunktussá, Nagy Ilona okl. középiskolai tanár, egyetemi gyakornokot kísérletügyi gyakornokká nevezte ki.

Végül a segédhivatali tisztí személyzet egyesített létszámában Dömsödy Margit kezelőnőt irodakezelési gyakornokká nevezte ki.

— o o o o —

— Nyíregyházán a hatósági közegek szigorúan figyelik a piacot és előállítják azokat is, akik drágán vásárolnak.

Nem lehet már Nemzetvédelmi Keresztet kérni

A Nemzetvédelmi Bizottság felhívja az érdeklődők figyelmét, hogy a Nemzetvédelmi Kereszték igénylésének határideje 1941. december 31-én lejárt és ezért irásban, vagy szóbelileg előterjesztett folyamodóiv igényléseket nem teljesít. A Nemzetvédelmi Kereszt iránt benyújtott kérelmeket a bizottság már nem fogad el.

Rommel vezértábornagy családjának magyarországi vonatkozásai

Egyik budapesti lap érdekes cikkeket közöl Rommerről, az afrikai győzőről a következőkben:

Amint lapozgatjuk a terézvárosi plébániatitkárság anyakönyveit, hallhatunk érdekes adatokat bukkanunk. Az évtizedekkel ezelőtti anyakönyvi kötetek X. példányában, a házassági feljegyzések között, az 542. sorszám alatt, a 68. oldalon szemünkbe ötlök egy név, amelyet ma az egész világon ismernek: Jobban megérezzük az adatokat, hogy nem tévedünk-e, de minden szó és bejegyzés hiteles, minden adat vág és így kétségtelenül meg lehet állapítani azt a tényt: **Rommel Ervin marsall, az afrikai győző nagyszülei 1869. július 20-án Budapesten kötötték házasságot a terézvárosi plébánián.**

A köztudottan nagy érdeklődésre számot tartó adatok a következők:

A fent idézett sorszám alatt szerepel Rommel Fülöp Rudolf vasúti tisztviselő, aki akkor Pécsen működött, a meiningeni nagyhercegségben született, mégpedig Marisfelden. Apja Rommel Frigyes ágostai evangélikus, anyja Wacher Frederika szintén ágostai evangélikus, Rommel Fülöp Rudolf felesége, tehát Ervin Rommel marsallnak nagyanyja Klenner Mária Erzsébet, ő Bécsben született és itt lakott Budapesten az Akácfa utca 46. szám alatt. Nagyanyjának szülei Klenner József és Maixner Karolina, mind a ketten római katolikusok voltak. Rommel marsall nagyszüleinek házasságánál tanúk voltak: Henzl Gusztáv ágostai evangélikus vasúti hivatalnok és Verán János gépész. A házaspárt annak idején, 1869-ben, Lehoczky Gyula képviselő adta össze.

Rommel Fülöp Rudolf és Klenner Mária házasságából született Rommel marsall édesapja, akinek fia, a marsall 1891-ben született, jelenleg 51 éves.

Érdekes még ezzel kapcsolatban, hogy Rommel nagyszülei igen élénken érintkeztek a pécsi magyar körökkel és nagy népszerűségnek örvendtek ott. E pillanatban nem állnak adatok rendelkezésre arról, hogy Rommel marsall édesapja hol nősült és hol volt alkalmazásban, de az eddig tényekből megállapítható, hogy húszéves korában nősült és huszonegyéves volt, amikor a mai marsall megszületett. Ezeknek a magyar vonatkozású adatoknak kipattanása máris olyan hatalmas érdeklődést keltett, hogy több hivatalos tényező elhatározta: minél gyorsabban közzéadják elejétől végig Rommel marsall összes magyar vonatkozásait.

— **A szalicil új ára.** A közellátási miniszter ma megjelent rendeletével megállapította a háztartási célra papír vagy celofánzacskókban árusított belöldi vagy külföldi származású szalicilsav legmagasabb árát. A 4 grammos zacskóban 10, a 9 grammos zacskóban 20 fillér a szalicil új ára.

Megadóztatják a katonai szolgálatot nem teljesítő egyéneket

Mit tárgyalt a minisztertanács

A kormány tagjai kedden délután Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. Kállay Miklós miniszterelnök meleg szavakkal üdvözölte a minisztertanácsban először megjelent Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi minisztert. A minisztertanács folyamán Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter előterjesztette a katonai szolgálatot nem teljesítő egyének

megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter előadta annak a kormányrendeletnek tervezetét, amely egyes magyarországi egyetemeken szociális tanfolyamok felállítására intézkedik.

A minisztertanács a továbbiakban folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott és a késő esti órákban ért véget.

Rendelet a hagymafélék forgalmáról

A hivatalos lap esztendői számában a miniszterium rendeletét közli a hagymafélék forgalmának szabályozásáról. A rendelet értelmében a termelő saját termelésű vörshagymát és fokhagymát értékesítési célra a fogyasztónak, vagy kiskereskedőnek közvetlenül is eladhatja. A szárított és konzerváló üzemek csak a Mezőgazdasági Termelők Egyesülete Szö-

vetkezete által megvásárolt és forgalomba hozott vörshagymát és fokhagymát dolgozhatják fel. A vörshagymát minőségre és mennyiségre való tekintet nélkül egy-egy község területéről más község területére csak a Mezőgazdasági Termelők Egyesülete Szövetkezete által díjmentesen kiállított szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.

Zivatar Debrecen felett

A rekkenő hőségű napok után kedden este végre felhők tüntek fel az égen és villámások hasították az ég alján a felhőket. Bizakodva néztek a hőségben szenvedő debreceni polgárok az égre, de az eső kedden sem esett. Enyhe szél sodródott errefelé az esők alól, de a levegőt csak nem tudta lehűteni. A szerdára virradó éjszaka kétszer is vonultak sűrű esőtől terhes fellegek az égen, de nem kerültek a város fölé, csak a környéket áztatták hűsölegesen. Szerdán reggel félhat óra után végre egy nagyobb esőfelhő a város felett terült el és sűrű dörgés, villámámlástól kísérve megnyíltak az ég csatornái és zúdult a jótékony eső a szomszagos földre. Lehűtötte a hideg zuhany a város forró levegőjét, de a kertek földje bi-

zony több esőt kívánna, mert alig kétujjjnyira áztatta meg a forró homokot. A gyümölcsfák, a konyhakerti vetemények, kapás növények kívánják az esőt nagyon, néhol a tengeri, különösen a homokon „furulyázik” a szárazságban. A burgonya szépen virágzik, de nem „köt” jól, ha nem lesz elég nedvessége a talajban. Kevés lesz a burgonya, ha a most nem kap elég nevelő esőt. Inkább tartós esőre, mint hirtelen múlt zivataros esőre volna a kapásoknak szüksége. Az aratók az esővel kapcsolatban más véleményen vannak. Nekik száraz, meleg időre van szükségük. Őket csak hátráltatja munkájukban az eső és a gabonának se használ, ha learatva ázik.

Lossonczy közellátási miniszter ajándéka Bihar vármegyének

Előkerült Beöthy Ödönnek egy száz éve írott, híres levele

Nagyvárad, július 8. Bihar vármegye történelmére nézve igen becses okmányt kapott Cziffra Kálmán főispán Lossonczy István közellátási minisztertől. Az okmányt, amit a főispán most ad át az alispánon keresztül a vármegye közönségének, a megye levéltárában való örök megőrzésre. — Bihar egyik legnagyobb fia, Beöthy Ödön írta abból az alkalomból, hogy a múlt század negyvenes éveinek elején a megyei Karok és Rendek elhatározták Beöthy Ödön arcképének megfestését a vármegye számára.

Jóllehet Beöthy Ödönnek ebben az időben már halhatatlan érdemei voltak nemcsak mint Bihar legpéldásabb alispánjának, de a megye pozsonyi diétái követének országos viszonylatban is, — Beöthy puritánságát jellemző szerénységgel hátrította el magától az arcképének megfestésében megnyilvánuló megtiszteltetést.

A vármegyei Karokhoz-Rendekhez intézett s arcképének megfestése ellen tiltakozó levelében többek között ezeket írja:

A rendek kegyességének és hazafiúi lelkesedésüknek érzem nagyságát, de érzem egyszersmind telteim parányi voltát is. A jutalmak legdicsebbike az, mit hazafiak adnak, mert ezt szabad férfiak szabad akarata adja s a nemzet szenteli naggyá. De éppen mivel ez a jutalmak legdicsebbike, azért tárgyai is csak dicseők lehetnek. Hol a szigorú kötelesség végződik, ott van kezdete az erényszülte érdemnek. Mi marad ennek,

ha amaz nyeri már el azt a pályadíjt, mely csak a küzdésedzette erőnyt, csak a kötelességen túl is felemelkedő áldozatokat illeti? ... »Valaki képeinek közgyűlések termébe helyezése oly fény, és dicsőség, melynél több, polgárt bajosan sugárolhat körül» ...

Miután levele további részeiben a maga hazafiúi érdemeit Beöthy szinte a legkevesebbre kicsinyíti, ezekkel a szavakkal fejezi be a rendekhez intézett elhárítását:

»Hogy tehát képeim a megye termében felfüggesztessék, azt kénytelen vagyok mély tisztelettel bár, de határozottan el nem fogadni. De ha a rendek, szerelt rokonaim képet *keblökben* mellényolják egy helyre, az édes örömet fog réám árasztani, mert létemmel van összeolvadva azon tisztelet, mellyel öröklöm.»

Mily példaadóan férfias szemérem szól az utókorhoz is Beöthy leveléből?! Ahhoz az utókorhoz, melynek számos csörtetője nemhogy visszautasítaná a feléje áramló spontán tiszteletnyilvánulást, de maga igyekeznék leszögezni, mily nagy érdemeket szerzett ő hazafius kiállásaival.

Beöthy Ödön szerénységét Bihar vármegye az 1840-es években, sőt később is Beöthy életében a legnagyobb tisztelettel respektálta. Arcképét csak közel harminc évvel a nagy bihari patrióta halála után festették meg Deák Ferenc arcképével együtt s helyezték el a vármegye közgyűlési termébe. (T. G.)

Törökország képviseli Németországot Szaudi-Arábiában

Berlin, július 8. (Interinf.) A birodalmi főváros diplomáciai körében úgy tudják, hogy befejeződtek azok a tárgyalások, amelyek a birodalmi kormány és a török kormány között folytak a Nagynémet Birodalomnak szaudiarábiai érdekeinek képviseletéről. Minthát mondják, Törökország készen mutatkozott arra, hogy Dzsiddában a német érdekeket képviselje. (MTI)

—ooxoo—

Augusztus 5-től csak az ügynökösködhet, aki arcképes igazolványt kap

A kormány rendeletét adott ki, amelynek értelmében iparosnak (kereskedőnek) ügynöki, utazói, üzletszerzői, képviselői minőségben csak olyan személyt szabad foglalkoztatni, illetve üzleti körében csak olyan személyt ügynöki ajánlatát, közvetítését szabad elfogadnia, ügynöki munkát is csak olyan személynek szabad végeznie, akinek az illetékes iparhatóság által kiállított ügynöki arcképes igazolvány van.

Ilyen igazolványt csak az kaphat, aki igazolja, hogy: 1. ügynöki tevékenység önálló folytatására iparjogviszonya van, vagy 2. a rendelet hatálybalépésekor alkalmazotti minőségben ügynöki munkát végzett, vagy 3. iparos, kereskedő vele alkalmazotti minőségben ügynöki munkát kíván végezteni. Aki a rendelet hatálybalépésekor megbizotti minőségben végzett ügynöki munkát, csak mint önálló iparúzó vagy mint alkalmazott kaphat arcképes igazolványt. *A rendelet hatályba nem terjed ki a biztosítási ügynökökre.* Az ügynöki arcképes igazolványt tevékenysége közben magánál tartani és kívánulja felmutatni köteles. A rendelet augusztus 5-én lép hatályba.

—ooxoo—

Hatszor rálőtt barátjára, majd öngyilkos lett

Bukarest, július 8. Megrendítő szerelmi dráma játszódott le a minap a román fővárosban. Petrescu Fifi 29 éves tisztviselő féltékenységi rohamában revolverrel hat lövést adott le Schaeffer Adolfra, barátjára. A golyók célt tévesztettek, Schaeffer sértetlen maradt. A szerelmében csalódott fiatal nő abban a hiszemben, hogy barátját agyonlőtte, kinyitotta lakása ablakát és a harmadik emeletéről az utcára vetette magát. A szerencsétlenségű leányt összeroncsolt testtel, holtan szedték fel a járdáról. Egyik barátinjára 15.000 leit hagyott azzal, hogy temetés helyett hamvaszták el.

—ooxoo—

Csónakos banditák sortűzet adtak le apatini halászosokra

Albrecht királyi herceg bélyei uradalmanak apatini halászaival a bárkákban elhelyezett halakból 200 kilót elloptak. Egy feketeképtű, zömök ember jelent meg az éjszaka és puskát szorongatva elzavarta a közeledőre felriadó halászosokat. Partit ellenőrzés közben a dunai Pusztafoknál megpillantották a feketeképtű, éjszakai vendéget, amint egy idősebb férfi társaságában, tilsóban halászott. A két őrizetbe vett ember idős és ifjú Jelics Antal, tagadta, hogy köze volna a két métermázsza hal elutalajdonításához, Vasárnap azután négy csónakos bandita jelent meg annak a helynek közelében, ahol a két Jelics kézrekerült és mintegy harminc lövést adott le a halászosok felé. A csónakos banditák támadása azután világossá tette, hogy a két Jelics is orvhalász és a lövöldözők bandájának volt tagja. A bosszút esküdő csónakos orvhalászbanda Almás pusztá felé evezett vissza és eltűnt a Duna egyik holt ágában.

—ooxoo—

— Eisenhower az Angliában levő amerikai légi haderő főparancsnoka. A newyorki rádió közölte, hogy Roosevelt Eisenhower nevezte ki az Angliában levő légihaderő főparancsnokává.

Szivattyukat vesz és elad

Füvessy szerelő és kútfúró

Simonffy-utca 15.

Telefon 28-03.

Órát, ékszert, ólomkristályt Takácsné új ékszerboltjában vásároljon. Piac u. 56. Megyeháza mellett.

Véber Lajos a volt Székely Győri és Morvai cég szabásza úridivat szalonját Széchenyi-u. 34. sz. alatt megnyitotta.

Látogatás egy székely-kórházban

(M. kir. honvéd haditudósító század közlése. V. Szabó István hdp. őrmester).

Uj szószedetét székely-kórház. Az új szó, új fogalmat jelent a tábori kórházak új válfaját. Még a front felé menet az úton nyílik alkalma a haditudósító századnak, hogy ilyen újszerű, tökéletesen korszerű, magyar székely kórházát megtekintsen. A székely-kórház mindössze néhány hete érkezett mostani tartózkodási helyére. Feladatát már el is végezte s indulóparancsot vár, hogy segítők munkáját ott bocsássa rendelkezésre, ahol erre majd a legnagyobb szükség lesz.

A székely-kórházról készített frásos „gyorsfényképünk” hűen igyekszik bemutatni, hogy honvédségünk milyen tökéletes szervezethez, a legmodernebb felszereléssel, gazdag gyógyszerellátással és gyors mozgóképességgel állítja a világhírű magyar orvoskard és gyógytudományt a háború szolgálatába. A székely-kórház már nevével is jelzi, hogy mozgó kórház, de jelenti egyben azt a képességet is, hogy két óra alatt műtétkész tud lenni. E teljesítmény nagysága, az első pillanatra talán kellő kép nem szembeillő. De ha meggondoljuk, hogy a műtétkésztség nem egy, vagy két műtétész felállítását jelenti, hanem egy ötszáz ágyas kórház tökéletes és teljes „üzembelyezését” — amelynek például 960 kilós Röntgenkészülékei vannak és amely szükség esetén 1500-as, vagy ennél magasabb ágyszámra is fel tud növekedni akkor: működésének gyorsasága azonnal imponálóvá válik.

A székely-kórház két nap óta ennek az ukrán városkának egyik volt kórház épületében van. Vezetők, aki a kórházat megmutatja, a nagyszerű újságkarraturáiról is ismert, neves pesti szájsebész. Személyében így nemcsak a kórháznál szolgálatot teljesítő szakember, hanem az újságíró kartárs és jóbarát ad szíves felvilágosítást.

Mély megilletődöttség vesz rajtunk erőt, amikor belépünk a kórházkapun. Tudjuk, haditudósító-kötelességeink egyik legszebbikét teljesítjük most. A sebesült magyar honvéddel szorítanunk kezét.

Sebesültet azonban nagy megkönnyebbülésünkre keveset találunk. Ugy látszik a gondviselés különös kegyelméből a magyar katonát a legalattomosabb ellenség: az orvlövész ellen is. A kórház ápolójai majdnem valamennyien orvlövészbandákkal álltak küzdelemben s ezek megsemmisítése közben kaptak golyót. Egyébiránt szépen gyógyulnak, jól érzik magukat.

Körszótánok a konyhához is elkerülünk. Hatalmas alaghelyiség. Belőle nyílik a hűtőház. Eppen mosogatás idején csipjük el. A vakító fehér kuktaruhába öltözött főszakács jelentkezik: mondja is, hogy váratlanul éri látogatásunk. De a konyha így is szemléletes és tetszést arat.

Külön főznek a konyhaszemélyzet részére — ismerteti kísérőnk az étrendet. — A betegek konyhája négyféle kosztot készít. Ezenkívül diétás konyhánk is van. A három főétkezésen kívül a betegek tízórait és uzsonát kapnak. Minden délelben jár még külön kosztotlás: akácmez, keksz, befőtt, vagy belga csokoládé váltogatja egymást. A betegek napi fejadagja, a mindennapi szabványos honvédelem kétszerese.

Az étkezés körül még keresve sem lehet panasz semmire! De más tekintetben sem. Ugyanis, ahol sorra járjuk az épületet, valamennyi helyiségben a pompás felszereltség kap meg bennünket. A tökéletesen berendezett műtőkben klinikai tisztasággal csillog, fénylik minden. Megtudjuk: van steril és fertőző sebesült, belgyógyászat és fertőző belgyógyászat, urológia, gégszét, fogászat, laboratórium és röntgen osztály

Mindenütt mintarend. Érdekes megemlíteni — folytatja beszámolóját az orvos — hogy ezt a kórházépületet, amelyet még a cári uralom épített, meglepően jó állapotban volt kénytelen visszahagyni a szovjet. A támadás villámcsapásszerű váratlansággal érte s a személyzet riadtan menekülve hagyta itt. Különösen nagy rakatár volt kötszerekből és vegyi anyagokból. De amint láthatjátok — mutat az elszíneződött falakra, a padló töredezett cementjére — a tisztaságról szokatlan fogalmak voltak. A mi'nak ezeket a nyomait csak festéssel és kőművesmunkával lehet eltüntetni.

— Még hozzá nagyon sok festéssel s

Franchet d'Espérey francia tábornagy meghalt

Vichy, július 8. Franchet d'Espérey tábornagy, 86 éves korában meghalt. Visszavonultan amenceti kastélyában. 1918-ban az antant szalonkíli hadseregének parancsnoka volt. — Ő hívatta Károlyiékát az összeomlás-

nagyon sok kőművesmunkával — állapítjuk meg.

A felszerelés, amely itt van — folytatja vezetőnk — mind a miénk a legutolsó ágydeszkáig. Mi hoztuk, mi viszszük. Minőségileg és mennyiségileg azért vagyunk ilyen bőven ellátva, hogy bárhol, bármelyik pillanatban, amint a székely-kórház letelepszik, a gyógyászat minden ágában a legkorszerűbb eszközökkel állhassunk a sebesültek és betegek rendelkezésére. — Ehhez mérten nagy az orvosok száma és a segédszemélyzet, a székely-kórháznál. Mindez pedig azért kell, mert ennek a kórháznak mindenkori működés-helyét úgyszólván hétről-hétre a pillanatnyi szükség határozza meg.

Közben a röntgenszobához érkezünk. Egy hordozható röntgengép itt a főerdekség. Azonkívül, hogy átvilágít, felvételeket is készít.

A búcsúzókor üzennek a sebesültek. Üzenik, hogy az otthonlak ne aggódjanak értük.

Jól gondjukat viselik itt — mondják. Mindegyikünk rövidesen hazamegy. Ha hosszabb időre nem, hát jól megérdemelt szabadságra.

DEBRECZEN 7 OLDAL 1942 VII. 8.

Rendőrök és gonosztevők tűzharca Madridban

Madrid, július 8. Madrid város kelles közepén, a város egyik legforgalmasabb utcájában valóságos ütközet zajlott le betörők és az őket tetlenező rendőrök között. A rendőrök éppen akkor lepték meg a gonosztevőket, amikor egy nagy áruházba betörték. A gonosztevők menekülés közben rálöttek a rendőrökre, mire ezek viszonzozták a tüzet. A négytagú banda egyik tagját a golyók halálra sebeztek. Egy belőre súlyosan megsebesült, míg a másik kettő sértetlenül került a rendőrök kezére. A lövöldözés során egy rendőr életét veszlette. (MTI)

Gandhi magas vérnyomásban megbetegedett

Stockholm, július 8. A Stockholms Tidningen londoni jelentése szerint Gandhi kedden reggel magas vérnyomásban megbetegedett. Gandhi betegágyánál a kongresszus-pártbeli legközelebbi munkatársaival tanácskozott a következő hónapok pártpolitikájáról. (MTI)

Tiltakoznak Nagy-Budapest gondolata ellen az érdekeltek

Ismeretes, hogy dr. Szendy Károly polgármester a napokban terjedelmes tanulmányt adott közre a tervezett Nagy-Budapestről. Elgondolása szerint Nagy-Budapestet Pest vármegye 6 városának 19 községének Budapest székesfőváros területéhez való csatolásával valósítanák meg. Az átszólásra szánt terület törvényhatósági bizottsági tagjai, az érdekelte városok polgármesterei, a községek bírái és vezetőjegyzői, valamint képviselőtestületi tagjai tegnap értekezletre jöttek össze a vármegyeháza közgyűlési termében.

Valamennyien a legélesebben tiltakoztak Nagy-Budapest létrehívása és a vármegye megcsönkítése ellen. Rámutattak arra, hogy Budapest környékének egyáltalán nem érdeke a fővároshoz való csatlakozás.

Dícsérte a Szovjetet, egyévi fogház

Ondus János kassai kereskedő 1940-ben a vevők kiszolgálása közben a magyar árukat becsmérelte, a magyar nemzetet és a katonaságot ócsárolta és a Szovjetet dícsérte. Kijelentéseiből kiderült, hogy kommunista érzelmű. A kúria az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétség, a katonaság intézménye és szolgálati fegyelme ellen irányuló izgatás és nemzetgyalázás vétsége miatt egyévi fogházra ítélte.

Rabolt a fogházból szabadult gyilkos

Friedrichkeit Ferenc pestszentlőrinc foglalkozás nélküli férfi még 1921-ben rablógyilkosságot követett el. Életfogytiglani fegyházra ítélték. Tizenhat esztendő után, 1937 nyarán feltétlenül szabadságra bocsátották. Jól viselte magát, nem merült fel ellene panasz és ezért később büntetésének hátralévő részét törölték.

Friedrichkeit azután tavaly megint büntet követett el. Vásárlás ürügyével beállított Stern Ferenc József-körúti ékszerész boltjába. Válogatás közben papírba csomagolt kövel fejbeverte az ékszerészt és ki akarta rabolni. Stern segítségért kiabált. Friedrichkeit menekülni akart, de az utcán elfogták. A kúria hatévi fegyházra ítélte.

Ifj. GÖDÉNY FERENC
rum-, líkőrgyár
és bornagykereskedés
Debrecen, Széchenyi-u. 49. szám.
Telefon: 23-04.

Szociális tanfolyamot állítanak fel a debreceni Tisza István Tudományegyetemen

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a debreceni Tisza István tudományegyetem és a pécsi Erzsébet tudományegyetem jog- és államtudományi kara, valamint a József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem és a kolozsvári Ferenc József tudományegyetem közgazdaságtudományi kara mellett szociális tanfolyamokat állítanak fel. A szociális tanfolyamokra az ezeknek székhelyén működő egyetemek (főiskolák) rendes hallgatói vehetők fel, továbbá azok is, akik legalább középiskolai érettségi bizonyítvánnyal, vagy ezzel egyenlő értékű végzettséggel a szociális tanfolyam elvégzése céljából válnak az illetékes kar rendkívüli hallgatóivá. A szociális tan-

folyamokon a képzés elméleti és gyakorlati. Az elméleti képzés tartama általában három egyetemi félév, a gyakorlati képzése pedig hat hónap. A képzés anyagát és munkakörét, valamint a vizsgák rendjét az érdekelte karok meghallgatásával és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg a belügyminiszter állapítja meg. Az országos szociális felügyelőségnek szociális felügyelővé kinevezni és szakelőadói teendőkben alkalmazni, továbbá a közigazgatási szolgálatban közjóléti előadói feladatokkal megbízni 1946 január 1-től kezdve csak azokat az alkalmazottakat szabad, akik a szociális tanfolyam elvégzése után az előírt vizsgát sikerrel letették.

Homonnay főpolgármester és Maróthy-Meizler perében elrendelték a bizonyítást

A budapesti járásbírószágon néhány héttel ezelőtt Homonnay Tivadar főpolgármester Maróthy-Meizler Károly nyilas képviselő ellen rágalmozási pert indított, mert az zsidóbujtónak nevezte az egyik ülésen közbeszólás formájában és ezt az állítást Homonnayhoz intézett levelében is fenntartotta. A járásbírószög elutasította Maróthy-Meizler bizonyítási kérelmét és 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte a nyilas képviselőt.

Fellebbezés folytán a fellebbviteli törvényszék elé került az ügy. Az elnök békítési kísérletét Maróthy-Meizler Károly hajlandó volt elégtételt adni, ezt azonban Homonnay főpolgármester el-

utasította.

— A mai Maróthy-Meizlertől nem fogadom el az elégtételadást — mondotta. — A régítől azonban elfogadtam volna.

A főpolgármester képviselőjének beszéde után zárt ajtó mögött tanácskozott a fellebbviteli tanács. A törvényszék ezután a járásbírószög ítéletét a ki okokból megsemmisítette és elrendelte a bizonyítást arra nézve, hogy tudomással bír-e Homonnay Tivadar, mint főszerkesztő, hogy dr. Berényi Sándor felelős szerkesztő zsidóknak tekintendő személy, illetve megillet-e a tanúsítvány, vagy azt tévesen állították ki Berényi számára.

Rövid táviratok

Brives, július 8. (OFI) Petain tábornagy szerdán este ideérkezett s a front légvívhoz beszédet intézett, amelyben többek között ezeket mondotta: Ha békét akarunk kifelé, akkor béke legyen idebent minálunk. Megosztott országgal semmire sem megyünk. Mindenkinek egész akaratával és gondolatával a legteljesebb összetartás irányában kell működnie. (MTI).

Tanger, július 8. (Stefani): Gibraltári értesítés szerint egy magasállású szen.élyiség Egyiptomból repülőgépen, néhány tiszt kíséretében Gibraltárba

érkezett. Ideérkezett hírek szerint Churchill, vagy Roosevelt környezetének egyik vezető emberéről van szó.

Vatikánváros, július 8. (Stefani): A Szentatya felépülése óta szerdán tartotta első kihallgatását. Több mint kétezen jelentek meg előtte. Közülük ezer fiatal házaspár, valamint nagyszámú olasz sebesült tiszt és közkaton. (MTI).

— Politikai gyilkosság Belgiumban. Brüsszelből jelentik: Jean de Marret bausarti polgármestert, Charleroi rexistáinak vezetőjét egy kommunista meggyilkolta. A kommunista, akit kormányhivatalnoknak hittek, behatolt a polgármester hivatali szobájába s revolverrel agyonlőtte. A merénylet után sikerült elmenekülnie, anélkül, hogy bárki is észrevette volna. (MTI)

Kerékpár
Csillár Rádió

Részletre is **Lévay**
szaküzlet. Piac-utca 42.

HIREK

„DEBRECZEN“

szervezősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (P. Kabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 4-én reggel 8-tól 11-én reggel 8-ig: „Aranyangyal“ Plac u. 50., telefon: 24-53. — „Reménység“ Csapó u. 22. telefon: 14-21. — „Isteni gondviselés“ Petőfi-tér és Teleki u., telefon: 32-81. „Sas“ Hatvan u. 66. telefon: 11-93.

Jóska második válasza Panninak

Pannikám, a rózsaszín levélkéd Egészségben s jókedvben talált. Ez a székfü, amit küldtél nekem, Elhozta szerelmünk zálogát... A halál tombol itt. Kiltott golyó sít. De lelkem hozzád száll haza, És álmodom rólad az orosz éjszakán... Ugy vágyom utánad, szerelmes Pannikám! Ugy vágyom utánad, szerelmes Pannikám!

Itt küldöm a levelet, amit kértél. Van ám csillag itt is éjszaka... Egy olyan fényes... biztos arra néztél... Rámragyogott annak sugara... Földbörög a föld, Orosz Rata üvölt! Széltöve hull, zuhan alá... De rád gondolok, csak rád, a harc után, Ugy vágyom utánad, hűséges Pannikám! Ugy vágyom utánad, szerelmes Pannikám!

Hajzavók győztesen, csak várj rám! Búska édes, magyar katonád... Szébb csillagot hozok, mint te láttál. Honvédszobhyonoknak gallérján. Majd akkor, kedvesem, Együtt leszel velem! A háborúnak vége lesz!... Mert győzni fogunk, mi, magyar katonák, Csak várj rám hűséggel, szerelmes Pannikám! Csak várj rám hűséggel, szerelmes Pannikám!

Az idej természetét jobb, mint a tavalyi — állapította meg a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara ülésén Máriássy elnök. Ez annak tulajdonítható, hogy az idén meghallgatták a kamarákat is. Gesztelyi Nagy László igazgatói jelentésében hangzott, hogy nem lehet jó termésről beszélni általánosságban, mert a legjobb búzaföldek nagy részén a víz még most is áll.

Novemberben megnyílik a székesfehérvári Sepsiszentgyörgyön. Az állandó jellegű református népfőiskolát most szervezik meg a sepsiszentgyörgyi református egyházmegye lelkészei.

* Dr Orbán Lajos bel- és ideggyógyorrendelőjét József kir. herceg u. 4. szám alá helyezték át.

Kenyérgabonajegyek kiadása: Mithogy a vonatkozó rendelet értelmében a kenyérgabonajegy nyilvántartást rövid időn belül le kell zárni, saját érdekében fehérvári az érdekelteket, hogy kenyérgabonajegyeiket a ref. kollégiumban elhelyezett gabonairódában sürgősen és annál is inkább vegyék át, mivel a lezárás után a kenyérgabonajegyek már nem lesznek kiadhatók, hanem hatósági biztosságra fognak szorulni. A kenyérgabonajegy kiállítására Gabona Irodában, délelőtt 8-2 óráig és délután 4-8 óráig a jogosultságot igazoló szerződés, régi gabonalap, rendőri bejelentési lap, a háztartás összes fogyasztási jegyei, valamint a vásárlási könyv bemutatása mellett kérhető s intézkedés történt, hogy az érdekeltek kenyérgabonajegyeiket a jelentkezés alkalmával várákötés nélkül megkaphassák. Polgármester.

Pénzbevételek ürügyével kicsalt 100.000 lejt a Debrecenbe érkezett erdélyi menekültektől

A debreceni rendőrség radiogram-körözésére pár óra múlva Szolnokon elfogták a tettest

A debreceni rendőrségen szerdán reggel feljelentést tettek az ide érkezett erdélyi menekültek, hogy Sztranyavszky István, ugyancsak erdélyi menekült társuk előző napon azzal a mesével, hogy ő van megbízva a menekültek pénzének összeszedésével és a Nemzeti Banknál beváltásával, összeszedett 17 menekülttől 100.000 lejt meghaladó összeget és azzal az éjszaka folyamán eltűnt.

A debreceni rendőrség nyomban rádióábrítási körözést adott le a Sztranyavszky István pontos személyleírásával. Mivel az a gyanu merült fel, hogy a tettes az éjszakai vonattal Budapest

irányában utazott el, különösen felhívták az útbaoos városok rendőrkapitányságainak figyelmét.

A gyors intézkedésnek sikere lett, mert már szerdán délelőtt megkapta a debreceni rendőrség bűnügyi osztálya a szolnoki rendőrség értesítését, hogy Szolnokon elfogták szerdán reggel Sztranyavszky István 43 éves erdélyi menekültet. Debrecenből detektívek utaztak érte és a mai napon Debrecenbe hozták Sztranyavszkyt, akinél valószínűleg még teljes összegében megtalálják a menekülttársaitól lelketlen módon kicsalt pénzt.

— A világ legnagyobb léghajójának hangárja Akronban kigyulladt. A tüzet elfojtották, a kár nagysága és a tűz oka még nem ismeretes.

— Korpa kiutalás kocák részére. Ertesítem azokat, akik kocájuk részére a közlekedési ügyosztálynál korpát igényeltek, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Hunyadi u. 13. sz. alatt) a részükre kiutalt és kocánként 10 kg-ban megállapított mennyiségű korpát igénybejelentési lapszelvények bemutatása ellenében naponta délelőtt 8-12 óráig a következők sorrendben vehetik át: Július hó 9-én csütörtökön a X. sz., végül 10-én, pénteken a XI. sz. körzeti irodához tartozók vehetik át utalványukat. Felhívom az ügyelők figyelmét arra, hogy a korpa átvétele végett zsákot vigyenek magukkal. Polgármester.

Könyvel, szervez, egyeztet, ellenőriz
mérleget készít, könyvviteli szakismereteket tanít

Könyvelésizsakiroda
Vörösmarty-utca 24. sz.

— Az Egyesült Államokban 9000 külföldit tartóztattak le eddig, mert megbízhatatlannak tartják őket. A tartóztatottak között 4000 japán és 3000 német van.

— Egy hasáb fa cölöpása miatt 15 napi fogháza ítélték el Gyulai Zsigmond Nagyszalonka-utcai napzámósi, aki már volt büntetve. Az ítélet nem jogerős.

— Nekizuhant a kirakatvegnek és üsszevágta karját. Jerenczky Jánosné 67 éves Kishegyési-úti lakos legnap délután a Ferenc József-út 71. szám előtt nekizuhant a kirakatnak és a belőrt üveg karját összevágta. A mentők kórházba vitték.

— Szétrombolta két újját a munka közben rázuhant magánjáró gépkocsi Kigyó-utcai munkanélküli Gyarmati János 21 éves kovácssegéd. Gyepütor 17. szám alatti lakosnak. A mentők részeltették első segélyben.

— Budapesti tiz érettségizelt fiatal leány dívalszalont nyitott. A leányok dívalszalonnákban dolgoznak és ipari érettségizet lettek. Fejenként 3-6000 pengőig adtak tőkét a közös tüzlethez, ebben az önállósítási alaptól kaptak pénzt. A tiz érettségizelt leány dívalszalonia a megnyitóra többszáz remek ruhát készített el és az eredeti modellek seregét mutattak be. A fiatal leányok szalonia sikerrel indult.

— Öt embert megölt a partra tévedt akna. Norvégia nyugati partjai mellett sodort az ár egy angol aknát. A környező lakosság nagyszámban nézgette, amikor váratlanul felrobbant. A robbanás következtében öt ember életét veszítette, négy pedig súlyosan megsebesült.

— Budapesti felrobbant a lombik Szabó Zoltán vegyész mérnök kezében kísérletezés közben az egyik laboratóriumban. A mérnök kezefele összeroncsolódott, két ujjja leszakadt és testén több sérülést szenvedett.

— A nőiszabók szakosztálya ma, csütörtökön este fényelőre órákor ülést tart az Ipartestületben.

— A műszeres szakosztálya az Ipartestületben ma este fényelőre fontos ügyben ülést tart.

— A kovács és kerékgyártók közszállító csoportja az Ipartestületben 10-én tarja alakuló ülést.

— Félégházy János hirtelen meghalt. Ismét súlyos csapás érte a Félégházy-családot. Tragikus hirtelenséggel meghalt. Félégházy János, aki 1938 óta a haza szolgálatában áll, részt vett a Délvidék visszaszerzésében is. Az elhunyt fiú volt Félégházy Sándor, h. tisztifőorvosnak. Temetése pénteken délután lesz a Köztemető díszravatalozójából.

— Egyhónapi fogháza ítélték el Dezső Benjámin debreceni Kölcsey-utcai fuvarost, aki Papp Károly napszámmal mulatozott a kocsmában, majd lefeküdtek a Rákóczi-utca és Kőre és elaludtak. Reggel Papp egyedül találta magát a kővön és hiányzott a kabátja is. Kiderült, hogy Dezső vitte el, aki megnyugodott az ítéletben.

— Megverte a mezőrt a juhász a tilosba tévedt bárányok miatt. Székely Sándor juhász nyájából néhány bárány tilosba tévedt és Kalmár Antal mezőrt a birkákat behajította a bihar-nagybajomi községházára. Másnap a juhász magához hívatta a mezőrt és a birkákat elverte, mert behajította a birkákat. Felemelte a levegőbe és úgy dobálta a földhöz, majd felpofozta. A juhász ellen hatósági közeg bántalmazása miatt eljárás indult.

— Az aradi román rendőrkészura felszólította az irógép és sokszorosító készülékek tulajdonosait, hogy 8 napon belül a birtokukban levő irógéppel, vagy sokszorosítóval nyilatkozzanak terjeszsenek be a rendőrséghez, amelyben igazolják a tulajdonos nevét, pontos címét, valamint azt, hogy a szóbanforgó gépet mióta és mi célból birtokolják, vagy használják.

— Csak dolgozó cigány kapjon élelmiszerjegyeket — javasolja a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara. A Csalóközben a cigánykérdést úgy oldják meg, hogy munkára fogják a cigányokat, a munkából a rendszeres élet megbízható, józanéletű polgárokat nevel. Az eredményen felbuzdulva, most a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara úgy akarná az országsszerte kóborló cigányokat letelepíteni és munkára fogni, hogy javasolja, csak akkor adjanak a cigányoknak élelmiszerjegyeket, ha igazolják, hogy munkanapokon valamely gazdaságban mezőgazdasági munkát végeztek.

Kenyérgabona vámörlesési és vámdarálási díjai

A 87.300—1942. K. M. számú rendelet szerint a vámörlesésre jogosultak részére végzett örleséért bármilyen hajtóerejű, vagy berendezésű malom üzemeltetője az örles céljából átvett, időszerűen száraz tisztított, gyommentes gabona (búza, rozs, kétszeres) 100 kg-ja után legfeljebb 3 P 30 fillér örlesési díjat és 2 százalék portást számíthat fel. Vámcseretelepen végzett csere esetén az örlesési díjat és a portási veszteséget a csere céljából tisztított állapotban átvett kenyérgabona súlya után szabad felszámítani.

A 3600—1942. M. E. sz. rendelet 37. §-a értelmében a Közlekedésiügyi Miniszter külön engedélyével feldolgozható (emberi táplálkozás céljára nem alkalmas) kenyérgabona darálásért a tisztított állapotban átvett kenyérgabona 100 kg súlya után legfeljebb 2 P 60 fillér darálási díjat és 1 százalék portást szabad felszámítani. Kenyérgabona örleséért, vagy darálásért a jentiek szerinti örlesési (darálási) díjon és portási százalékot felül bármilyen más díjazás (szilapenz, fuvarköltség, forgalmadó-váltság stb.) felszámítása, vagy egyéb szolgáltatás kikötése tilos. Az örles (csere, darálás) végett bevitt kenyérgabonát a vámörlesési szelvények szempontjából minden malomüzem (cserelelep, daráló) tisztított állapotban köteles átvenni.

A rendelet július hó 11-én lép hatályba.

Egyebekben bővebb felvilágosítást a Budapesti Közlöny 1942. évi július hó 7-i számában megjelent rendelet nyújt. Polgármester.

* Eljegyzés. Simó István timár-mester szépséges leányát, Rózsit, aki társaságban mindenki kedvence, eljegyezte Nagy János földbirtokos. Az eljegyzés július 6-án történt meg a véglegény szüleinek régi nemesi házában. Minden külön értesítés helyett.

— Nyugdíjas katonai tisztihelyettesek, ezek özvegyei és árvái folyó hó 10-én tartják első összegvetelüket a Kassai Étteremben Hunyadi-utca 1. szám alatt 8 órai kezdettel.

— Az Oszlályorsjáték húzása. A 48. m. kir. Oszlályorsjáték negyedik ozzlályának első napi húzásán az alábbi nyereményeket és számokat sorsolták ki: 60.000 pengőt nyert: 61499, 20.000 pengőt nyert: 43474, 10.000 pengőt nyert: 46997, 5000 pengőt nyert: 35936, 4000 pengőt nyert: 48074, 2000 pengőt nyert: 34485, 44997, 46832, 49116, 71682, 74697, 93672, 99059, 91000, 34050, 90501, 85186, 53939, 300 pengőt nyert: 1878, 1684, 2469, 88296, 8191, 8595, 11811, 18862, 19346, 19352, 22470, 22206, 23095, 270203, 29942, 29423, 31877, 31889, 39391, 42106, 43399, 46878, 48977, 50119, 50308, 52429, 55915, 60333, 61053, 61800, 62765, 65061, 67157, 68226, 71890, 71557, 75882, 90359, 90690, 91998, 92075, 98990.

— Hirdetmény. Az erdőben és az erdők közelében tüzet rakni tilos. Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az 1935. évi IV. tc. 25. paragrafusa alapján kiadott 2014—1936. kb. számú határozata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén, az erdőben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 m távolságon belül fekvő földeken és erdő közeli ékelet tisztásokon is csak a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott engedélye mellett szabad tüzet rakni. Aki ez ellen vét, kihágást, amennyiben a szabályellenes eljárásból tüzeszély származott, vétséget követ el és az 1928. évi X. tc. rendelkezései, illetve az 1935. évi IV. tc. 276. paragrafusa szerint büntetettik. — A tüzesetek megelőzése érdekében kötelek az endészeti személyzet az 1935. évi IV. tc. 25. paragrafusának 4. bekk. értelmében minden idegent, akit a kijelölt tőrsta, erdei és kőzutakon kívül talál, az erdőből kiutasítani és az ellen-szegülőkkel szemben az idézett tc. 285. paragrafusa szerint eljárni.

Étkezzen On is az

Olthon Söröző
kerthelységében
Sas-utca 2. sz.
Telefonszám 15-54.

Kitűnő magyar konyha.
Olcsó menürendszer.

FILM

Az Apolló mozgószínház nagy sikerrel újította fel a „Lányok egymás között” c. francia filmet, mely főleg a rendezés művészetével, a szereplők ragyogó játékával és a fényképezés nagyszerűségével hat. A kényes témát a film művészzel megoldott jelenetek enyhítik. A kísérő műsor pompás kultúrfilmjével és híradójával elsőrangú.

Csak egy mosolyt

Film-párbeszéd

— De jó film lehet ez a »Nyári szünet»?

— Már egy hete nem megy le a Hungaria műsoráról.

oxxoo

— Görög állatorvosa van Sátoraljaújhelynek. Sátoraljaújhely város sokáig nem kapott állatorvost és a városi állatorvos tennivalóit is a központi járási állatorvos látta el. Ennek távollétében most már a járás és a város is állatorvos nélkül maradt. Dr. Váro polgármester ideiglenesen Parisits Eleutherios görög állampolgárt nevezte ki városi állatorvossá. Az új állatorvos tanulmányait Pesten végezte.

— A leventék fürdő szabadjegye. Lapunkban a „Közönség szava” rovatban már hangot adtunk annak a kívánságnak, hogy a leventék részére a város adjon kedvezményes fürdőjegyet, vagy ingyen belépést. Nagyvárad ezen a téren már úgy határozott, hogy a leventék részére szabadjegyet bocsájt rendelkezésre és az igazolt leventék minden nap délután fél 6 óráig kapják meg a szabadjegyet a fürdőnél. Ilyen módon mozditják elő Nagyváradon a leventék üszorsportjának fejlesztését.

— A baromfityényszési szakismerteknek minél szélesebb körben való terjesztéséhez fűződő nemzetgazdasági és közellátási érdekekre tekintettel a földművelésügyi miniszter a gödöllői baromfityényszó kísérleti tanzgazdaságot megbizta, hogy férfi hallgatók részére szeptember 1-ével kezdődően 1 hónapos, a női hallgatók részére pedig január 1-ével kezdődően hathónapos tanfolyamot szervezzen. A felvétel iránti kérelmeket a gödöllői m. kir. baromfityényszó kísérleti tanzgazdaság vezetőségéhez kell benyújtani.

— Horvátország egész területén elvendítették az elsőtűtést este félhét óráig három óráig.

— Magasfeszültségű árammal akarta megölni magát Babrányi István 30 éves óbudai géplakatos. Egy rézdrót végére követ erősített s azt felhajlította az utcai magasfeszültségű árammal tett vezetékre. A járőrökkel hatalmas füstfelhőre lettek figyelmesek. Babrányin már égett a ruha és élő fáklyaként állt az utcán. A mentők eloltották ruháját és súlyos égési sebekkel, haldokolva szállították kórházba. Elmondotta, hogy családi okok miatt akart megválni az élettől. Élelbenmaradásához kevés a remény.

— Vas-, acél- és fémárkereskedők árutárolásával kapcsolatban a kereskedelmi és iparkamara felhívja érdekeltjeit figyelmébe arra, hogy a 85.000—1942 K. K. M. számú rendelettel egyidejűleg kiadott s a vasárú ellátásban részesíthető kereskedőkről szóló névjegyzék nem végleges, hanem változtatható és kiegészíthető. A névjegyzékbe való további felvétel folyamatban van és akik eziránt adatbejelentési ívet még nem töltöttek ki, mulasztásukat mielőbb pótolják. A névjegyzékbe való felvétel a kamaránál kapható kérdőívek segítségével történik, amelyeket két példányban való kitöltés után a kereskedelmi miniszter úrhoz való felterjesztés végett a kamarához kell vissza küldeni. A beérkezett kérdőíveket a kamara július 20-ig terjeszti fel, míg újabb felterjesztésre ezután csak szeptemberben kerül sor. Azoknak a kereskedőknek, akik kérdőívet egy ízben már kitöltöttek, újabb kérdőívet kitölteniük nem kell és névjegyzékbe való felvételük iránt, csupán az időközi változásokat, valamint a szakképzettségi, tőkéjük stb. igazolására szolgáló esetleges bizonyítékaikat kell két-két példányban benyújtaniuk.

GYÁSZROVAT

Félegyházy János m. kir. tart. főhadnagy 43 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 5 órakor lesz a díszravatalozó tereből. Az elhunytban dr. Félegyházy Sándor m. kir. h. tiszti főorvos a testvérét gyászolja. Lakás: Ferenc József-út 63. Gebauer cég rendezi.

Özv. Szabó Sándorné Kozma Eszter 59 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 4 órakor lesz a 3-as ravatalozó tereből. Lakás: Hegyi Mihályné-u. 16. Gebauer cég rendezi. Batiz János 43 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a köztemető II. ravatalozó tereből. Lakás: Kuruc-u. 25. Temetését Bartha vállalata végzi.

oxxoo

— Ujságíróból filmszínész. Burghardt Aladár fiatal budapesti ujságíró markáns arca felkeltette a magyar filmesek érdeklődését. A próba-felvételeken kiderült, hogy jó színészi tehetsége is van. Bogáth Tamás néven indul el az ujságíró a film vásznon szereplő sikerek felé.

— Összeaposta az őrt a cirkuszi elefánt Umban egy vándorcirkuszban. Az eddig teljesen nyugodtan viselkedő állat egy délutáni előadáson megvadult, ormányával magasba lendítette a szerencsétlen embert, majd földhöz csapta és rátaposolt. Mire kimentették az elefánt alól, az őr már halott volt.

oxxoo

Nyílt tér

Hj. Tóth István Baranyai-utca 5. sz. alatti üzletét egyik ügyfelem át akarja venni. Felhívom a hitelezőket, hogy követeléseiket pontos számlával 3 napon belül iródban jelentsek be. Dr. Bőszörményi Béla ügyvéd, Ferenc József-út 70.

Figyelem! Mondschein Jenőtől Pacsirta-utca 48. számú jogfolytonos kocsmás házat megvettem. A jelenlegi bérlőn, vagy a volt hátulajdonoson bárkinek követelése van, három napon belül jelentkezzen Pozsonyi-út 9. szám alatt Fábán Jenőnél.

oxxoo

Szerkesztői üzenetek

»Gyógyulást kereső járdóvendég.« B. levelét eljuttattuk illetékes helyre, ahol megtették a szükséges intézkedést a sérelmek orvoslására.

Szabó Géza állami tanító úr címél kéri, akinek a frontról szép verseit közöltük. Szíveskedjék szerkesztőségünkkel közölni címét.

oxxoo

SPORT

DVSC-Nagyvárad AC mérkőzés Debrecenben

A DVSC a visszatérés óta először látja vendégül a legjobb erdélyi magyar csapatot, a Nagyvárad AC-ot. A nagyvárad csapat legjobb összeállításában, Solymossyval, Deménnel, Juhással, Perényivel, Sárvárral és a válogatott Bodola-Tóth III. balszárnyal jön Debrecenbe, hogy visszavágnon a pár héttel ezelőtt a DVSC-től Nagyváradon szenvedett vereségért.

A DVSC is legerősebb összeállításban fogadja a NAC-ot, úgy, hogy erős küzdelemre, Debrecenben régen nem látott élvezetes, szép mérkőzésre van kilátás, hiszen a Nagyvárad AC ma a legszebb stílusban játszó magyar labdarugócsapat. A DVSC valószínűleg Keskeny, Csokai, B. Nagy — Zilahi, Mester, Orosz — Szabó, Berecz, Szilágyi, Serfőző, Sidlik összeállításban játszik.

Margos Imre, a Boesky egykori jobbszárnyja edzőtanfolyamot végez és vasárnap mármegkapja az oklevelét.

Az Ujpest Turbékít és Csuberdát szeretnő megszerezni. Ha Turbékivel nem sikerül a megegyezés, valószínűleg a Lampart Tolvaját szerzödtetik le. A debreceni atlétagaráda, mint már megírtuk, kitűnő összeállításban indul a szabadkai vidéki bajnokságra. Eddig 478 nevezés érkezett be. Tavaly a következők nyertek országos vidéki bajnokságot:

100 m: Korompai K 10.S, 200 m: Korompai K 22.3, 400 m: Bakos Dk 51.1, 800 m: Kiss Dk 1.58.2, 1500 m: Farkas

Pv 4:06, 5000 m: Pataki Pv 15:27.2, 10.000 m: Pataki Pv 33:40.4, 110 m gát: Nádasdi E 16.5, 400 m gát: Nádasdi E 57.3, magas: Máthé E 178, távol: Léhnert Levente D 708, hármas: Kapros dr K 14.24, rúd: Léhnert Levente D 370, súly: Horváth E 14.31, diszkosz: Horváth E 45.89, gerely: Rák hely Eny 57.24, kalapács: Bíró Dk 46.84, 3000 m akadály: Apró E 10.11. A tavalyi bajnokok közül néhányan különböző okok miatt meg sem kísérelték, hogy bajnokságukat megvédjék.

A kerületek központi versenyt tavaly a Pestvidék nyerte 96 ponttal Észak 85, Kelet 40, Északnyugat 34, Dél 30, Délkelet 26, Délnyugat 12 és Székelyföld 1 pontja ellenében. (Pontozás 7-5-3-2-1.)

A DVSC II. a Villanygyár csapatával játszik előmérkőzést, félöt órai kezdettel a Stadionban vasárnap a félhet órakor kezdődő DVSC-Nagyvárad AC mérkőzés előtt.

Tehetségkutató edzéseket tart a Villanygyár FC. A Villanygyár labdarugó-szakosztály vezetősége felkéri az ifjúsági játékosait és mindazon ifi tehetségeket, kik a villanygyár ifiben játszani akarnak, hogy pénteken délután 6 órára a DTE pályán jelenjenek meg. Felkérjük még az alanti játékosokat: Tolnai, B. Kovács, Matolcsi, Kiss II. — Minden sportolót szívesen lát a vezetőség. Az I. és II. csapat edzése e hó 14 napján a Rimánóczy kupára megkezdődnek. A próbajátékosok lehetőleg hozzon felszerelést magával. Vezetőség.

Markos esete a kullancsal

Egy alkalommal, amikor Pluhár István azt magyarázta, hogy a védőjártékosnak, jól kell őriznie a rábizott csatárt, a csatárnak viszont mindenképpen le kell ráznia magáról őrzőjét, Markos egy érdekes esetet mesélt el:

— Egy portyánk alkalmával Athénben három mérkőzést játszottunk. Az első kettőn olyan jól ment nekem a játék, hogy a harmadikon a görög balfedezetnek megmondták, hogy ne menjen el mellőlem. Amikor ezt meghallottam, megkértem portyavezetőmet, hogyha már biztos a mérkőzés, engedjen valami jó viccet csinálni. Így is történt. Simán berugtunk három gólt és ekkor megindultam a pályáról lefelé. A közönség és a játékosok csak néztek egyet, hogy hová megyek. En nyugodtan odamentem a büfféhez és kértem két korsó sört. Az egyiket anélkül, hogy megfordultam volna, hátranyújtottam. Talán mondanom sem kell, — hogy a balfedezet ott állott mögöttem. A játék megállt, mindenki a hasát fogta a nevetéstől. Mi ketten nyugodtan megittuk a sört, azután visszamentünk játszani...

Atléta válogatottjaink Szabadkán

Szerdán este állított össze Czuna Ferenc testnevelési tanár a kerület válogatott atlétáit, akik vasárnap a Szabadkán rendezendő országos vidéki atletikai viadalon színüket képviselik.

DEBRECZEN

9 OLDAL
1942 VII. 9.

A csapat Czuna Ferenc testnevelési tanár vezetésével pénteken délután az 5 óra 30 perces sebesvonattal utazik Szabadkára. Hivatalos kísérők: dr. Csaba János és Balogh Ferenc.

A válogatott összeállítása: Bartha László SZMÁV 100 és 200 m. Hegedüs Árpád NYVSC 100 és 200 m. Török László SZMÁV 100 és 200 m. Nagy Vince DTE 400 és 800. Fuchs Elemér DTE 400 m. gát, magasugrás. Szántó Ferenc DVSC 400 m. sík, 400 m. gát. Soltész Gábor UAC 800 és 1500 m. Simon István SZMÁV 5000 és 10.000 m. Letyko István UAC 3000 m. akadály, 5000 és 10.000 m. Varga Gábor DTE magasugrás, hármasugrás. Dr. Kapros László DEAC magas-, távol- és hármasugrás. Molnár Ferenc dr. DEAC magasugrás, súlydobás, diszkoszvetés. Tóth Miklós DEAC hármas- és távolugrás. Rátonyi Lajos egyletlen kívül távolugrás, rúdugrás. Fikli Kálmán NYVSC hármas- és távolugrás. Vanka László DEAC diszkoszvetés. Bánki Miklós DEAC gerelyvetés. Gedeon Gáspár DVSC kalapácsvetés. Bécsi Zoltán NYVSC 110 és 400 m. gátfutás. Kazai Elemér NYVSC 110 és 400 m. gátfutás, végül Bodnár Miklós DGASE rúdugrás.

A verseny favoritja az északi, illetve pestkörnyéki atlétagaráda (a tavalyi kolozsvári vidéki bajnokságokon a keleti kerület harmadik lett. Szerk).

oxxoo

Közgazdaság

Cséplési-szén igénylés és kiutalás

A vonatkozó kormányrendelet szerint a folyó évben a cséplésnél szalma egyáltalán nem használható fel fűtőanyagként, miért is az arra alkalmas gépek fűtésénél használandó szén beszerzésére az érdekeltek kötelezettek.

Mivel erre a célra már az első készletek jelenleg is rendelkezésre állnak, felhívja a Gazdasági Egyesület a termelő csépléltő gazdálkodókat, hogy cséplési szénigényüket beszerzéséről a Debreceni Gazdasági Egyesület útján gondoskodjanak.

A szén igénylése személyes jelentkezés és a gabonalap bemutatása mellett az egyesület titkári hivatalában eszközölhető már a mai naptól kezdve. Az igénylő részére itt lesz átadva az utalvány, melyre a kijelölt szénkereskedő az utalványon feltüntetett szénmennyiséget azonnali készpénzfizetés ellenében kiszolgáltatja. Az igényelt szén azonnal minél előbb elszállítani és azt a cséplésig lehetőleg zárt hívfőz helven tartani. Debreceni Gazdasági Egyesület.

Debreceni takarmányárak. Lucerna 11.60, széna 7.36—8.36, lóhere 10.10, búzaszalma 4.80.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZAST nyer férfi

Erettségizettek, vagy 4 középiskolával rendelkezők nyomdász (szedő)-tanulónak felvételt. Jelentkezni lehet hétfőtől, délelőtt 9/11-ig e lap nyomdájában, József kir. herceg u. 1. sz. 961

Tanuló felvételt. Cukrászda, Kossuth-u. 11. 1043

Fiatal cukrászsegédet keresek szonnai belépésre. Csapó Károly cukrászmester, Püspök-ládány 1019

Jócsaládból való fiút, látszerész tanulónak felveszek, Ungár, Széchenyi u. 1. 1087

Keresek folyó hó 15-ére szobalnost, vagy szobaleányt. Esetleg bejáró takarítónőt. Jelentkezni délelőtt 10—11 órák között lehet Ferenc József út 2. sz. I. emelet. Szolgálati könyv és iratokkal jelentkezők hozzák magukkal. 752

Tanulófiút fizetéssel felveszek, Mézeskalács-üzem, Széchenyi u. 81. 1002

Csizmadiasegéd felvétetik, János u. 56 1084

Nőtlen kocsis felvétetik, Barna u. 3. 1086

Faesztergályos tanulókat fizetéssel felveszek, Tóth Pál faesztergályosmester, Péterfia 48. 186

Kerékpár műszerészsegédet és tanulót felvesz Király, Royal-épület. 185

Kifutófiút felvesz Hirlapiroda, Teleki u. 94. 1065

Négy középiskolát végzett fiút tanulóknak felveszek, Nagy látszerész, Kossuth u. 4. 190

ALKALMAZAST keres férfi

Egy önállóan dolgozó műbútor asztalos segéd állandó munkát keres, aki nek Aradon 10 évig saját műhelye volt; esetleg műhely vezetését is vállalná. Cím a kiadóban. 1078

Gépezs, nyári cséplést keres, akár gáztraktor, vagy lokomobil Cím a kiadóban. 1050

ALKALMAZAST nyer nő

Hölgyfodrász kisasszonyt alkalmazok. — Nagy József, Balbázár 14. 1021

Jól számoló pénztárosnőt azonnala felveszünk. — Ajánlatokat „Kezd is lehet” jellegre e lap kiadójába küldjünk. 1013

Hölgyfodrász kisasszony felvétetik, Bíró, Piac u. 58. sz. 187

Gépelni tudó leányt, állandó munkára felveszek, Textilfeldolgozó — Batthyány u. 1. sz. 1076

Ujságkézbesítő aszozonyokat felveszek, Hirlapiroda, Teleki u. 94. 1066

Segédlányt és tanuló lányt felveszek, Árpádtér 6. varroda. 1054

Gyors- és gépiró kisasszonyt felvesszünk. Gyümölcstermelők. Jelentkezni délután 3-6 óra között Nagy Samu elnöknel, Péterfia 2. 1056

Pénztézet azonnali belépésre felvessz gyors- és gépirást jól tudó, érettségizett tisztviselőt. Cím a kiadóban. 1057

ALKALMAZÁST keres nő

Öskeresztény, csinos jó modorú, független úriasszony, nemet magyar perfektséggel, szép kézfással állást keres, legalább 200 P havi jövedelemmel. Ajánlatokat „Talpra esett” jellegére a kiadóba. 1059

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Megbízható, gyermekszereplő, főzni tudó közepeskorú mindenes keres. Jelentkezés 9-10 között Péterfia 47. II. udvar 1. 1022

Megbízható főzéshez értő mindenes jó bizonyítvánnyal felvessz Fazekasné, Mester u. 27. 1039

Jömegjelenésű és jól főző mindenes bejárónó azonnal felvétetik. Szent Anna 66. 1077

Mindenes bejárónó felvétetik Meszena u. 1. sz fűszerüzlet. 491

AJÁNLAT

Orajavítás, ócska órát veszek, eladok. Schiffmann. Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Szappannak való zsírt szappanra becseserél Pál János szappanosmester. Kölesei 8. 585 10. 15

Legelőszobban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Csillagotasson, vizsgáljasson Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Varrogép, kerékpár javítást jótállással vállalom, hívásra jövök. Vétel, cse re, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Csipekfüggönyöket, valódi klópl-anyagokat. 150-300 szélesben. — csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 468 7. 28

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsírok kaphatók a Debreceeni Műkögyár Rt.-nél. Fűrdő-utca 2. 1219 vv.

Szermehundait most olcsón kijavítjuk, átalakítjuk kövagy szűcsmester. Püspöki palota. 1232 12. 22

Csillagotasson Csala csillagotasson vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14 27. 517 10. 4

Varrogépet, kerékpárt a gramofont szakszerűen javít Roboz és Hammer. Piac u. 8. 929 7. 12

Horgonyi fodrász új telefonszáma: 39-51. Szobozási út 4. 452 7. 29.

KERESLET

Fogaranyat, ezüstöt ékszer legmagasabb árban veszek. Fränkl. Piac-u. 73. 965 8 3

Csépélőgépet elevátorral cséplésre keresek. Kossuth u. 46. 1069

Ekszerkészítés, javítás — fogaranyat, ékszer vesz Pállák Endre ékszerész. Hatvan 2. 506 10. 5

Több aranyat, ezüstöt, brilliánt magas árban veszek Takács Sándorné. Piac-u. 56. 605 10. 4

Fényképezőgépet Leica Contax és egyéb gyártmányokat veszek. Berzéli foto. Piac u. 38. Udvarban. 444 10. 1

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróiskolája, Balvány-utca 1. (Eng. 6475.) Telefon 20-77. Allamvizsgára előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 8. 28

ELELMISZER, ITAL

Aratásra finom jó borok özv. Nagy Pálné borpincében, Szent Anna u. 38. sz. 592

TÁRS

Önálló nőiszabó társat keres. Bővebbet személyesen. Cím a kiadóban. 1055

Komolyabb tőkével közreműködéssel társulnék bogyóvárosba, vagy más üzlethez. Ajánlatok „Keresztény munkaerő” jellegére a kiadóhivatalhoz küldendők. 1064

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alkíttasson, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznel. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

BÜTOR

Modern háló, konyha-berendezés hencser, rekamier, fotel olcsón eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Modern háló, ebédli konyhaberendezés. — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Minek a fényes kirakat. mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 918 9. 27

Fűszerüzlet berendezés eladó. Kút u. 22. 1072

AUTÓ

Engedélyezett Opel Kapitány és Opel Olympia eladó. Arany Bika portá. 1038

Segédmotort megvételre, jó állapotban keresek. Smonffy u. 20. 1073

TÜZELŐ ANYAGOK

Szigetelőpapir kiutalás nélkül, darabos méz. harsodi szén kapható Pencznél, Széchenyi-Huszár sarok. 203 7. 16

ÁTADÓ

ÜZLET VENDEGLŐ

Forgalmas helyen jómeneteli fűszerüzlet kiadó azonnal és a berendezés eladó. Érdeklődni lehet Dévai-utca 11. 1017

Város központjába szép modernül berendezett üzlethelyiség, berendezéssel eladó, illetve átadó. Érdeklődést „Kézipénz” jellegére a kiadóhivatal továbbítja. 725

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNA KENYER

— Regény — (77).

Mind ez nem számos most már, jól tudta azt Szabó Ádám és ki is nézte azt a négy tinót, melyeknek az árából sürgősen, még a választás előtt, rendezni kell az adót. Hiszen úgy se lehet ezután a községi határból olcsón, mondjuk meg ösztintén, potyára, legelőt, kaszálót megtartani, így úgy se volna mit falni a télen a tinóknak. Egy szó elég: szívfájdalom volt ez nagyon Szabó Ádámnak és nem vigasztalta Kos Jóska sorsa se, aki szintén érezte, hogy megszálltatott a főparancsnokság néhány napja, mert nyilvánvaló volt, hogy Reszegi tanító úr veszi fel a bíróválasztás után a rezés csákot. Sőt, ha hinni lehet a mendemondának, Pál Izsák szabómeister már mértéket is vett a zubbonyhoz, melyre ezüst gallért fog varratni három arany csillaggal Reszegi tanító úr. Igaz, hogy ideje is, mert utóbb nagyon elhatárolódott Kos Jóska főparancsnoki mániája. Különösen, hogy az a „baj” érte a fiát, még szigorúbb, kegyetlenebb lett. Egyre másra bűntette az önkéntes tüzölőket az elmaradt vasárnapi gyakorlatok miatt és szégyenszemre Bárány Laji vörös betűvel írt tábláját is egyszerűen levette a ház elejéről, a kürtöt pedig, mint a testület vagyonát csendőrről hozatta fel.

— Nemhogy lesülne az arcáról a bőr — mondták ekkor sokszor olyan hangosan a Kos Jóska háta megett, hogy legjobb volt meg se hallani.

— Nem oda való, kivélt már — hirtelen Hiri Feri is nyíltan, aki pedig belső embere volt a „baj” után Kos Jóskaéknak.

— Új találmányok vannak ezen a téren, kérem, nem megy ma úgy a tüzölés se, mint régen — újságot a körülállónak Paprikás Feri, a volt diák, de ezt már nem nyelte le Kos Jóska, aki történetesen erre a pszichológusra lépett oda:

— Hát hogy megy, csecsem, ha nem úgy, mint régen? —

— Úgy, hogy más a vezényszó, mert nem trombitálnak, mint a bolondok, hanem csejneknek, mikor a tüzhöz fut a szerelvény... — Aztán azzal oltják a tüzet mi?! — nyíltan tette keserűen Kos Jóska —, be fogd a szád, csecsem, míg egyben látlak! Ilyen bitang butaságot itt ne beszélj: a tüzet Bécsben is vízzel oltják, mert úgy gondold meg, hogy egyszer Róma előtt horgonyoztunk az Adrián... — Róma nem is az Adrián mellett van — pezsdült meg a régi tudás a volt diákban, mire Kos Jóska felfortyant még jobban:

— Ott van, ahol van, az a kérdés, hogy te jértél ott, vagy én, erre felelj, te híres, akit azért küldtek haza az iskolából, mert nem fogott a feje! Nézz meg az ember, mindenbe beleszól, mikor azt se tudja, hogy hol kél fel a nap. Mondom, Róma előtt horgonyoztunk, amikor hallom én, hogy a kormánylapát irányából eszeveszett harangozás hangzik. No, mondom, ide fülelj, Kos Jóska, ez igen csak tűz lesz, azért van ez a zenebona, mert nem egy esetben voltam én ilyen helyzetben. Egy roston Kína alatt is hasonló jóban volt részem a nyílt tengeren, de hogy egyik szavam a másikba ne öltsem, no, mondom, Kos Jóska, most lesz a haddel, hadd. Odanézek, hát lángban áll a hajó fara! Elküldtem magam, hogy: fájér! Olyan hangom volt, hogy a tenger alatt élő halak is meghallhatták, hát csak felsorakozik az én rajom az ágyúnál. Ha közbe nem lépek, hát pozdorjává lövik a várost, mert azt hitték a szerencsétlen poros füllek, hogy a „fájér” a tüzelésre vezényelem. Kis hiba, hogy háború nem lett a félreértésből, mert a taliánok viszonyozták volna a tüzelést, pedig ekkor már volt éppen elég bajunk nekünk, lángban állott a hajó. Hej, azt látták volna, hogy mi volt ott. — Körülöttem tűz, láng, lent a tenger, Uristen. — fohászkodtam, mit csináljak, teremő szent Isten mit csináljak. Tűzbe, vagy vízbe ugorjak, míg egyszerre észbe kaptam: tengerrezek, a vízipuskához! — kiáltottam. Nem mondom sokat, de egy fertály óra alatt híre se volt a tűznek. Volt víz bőségesen, a tiz vízipuska öntötte a sugárt, bizony ez lett ennek a vége, hogy szépen megköszönte a kapitány úr nekem ezt a nagy szíveséget. Kezet fogott aztán azt mondta...

Nem tudta befejezni a mesét Kos Jóska, mert Paprikás Feri vihogott, mire nagyon viszkett a gépész marka, de öreg ember is volt, ez a Paprikás kölyök meg felette erős, mint egy bivaly, így csak csendesen legyintett Kos Jóska:

— Bizony csecsem, hiába röhögsz, ilyen ember volt Kos Jóska olyan nyálas korában, mint amilyen korban tereád most én egy ladikot nem bíznék, nem hadihajót! — Nyilvánvaló már ebből is, hogy megingott a Kos Jóska tekintélye. Érthető volt tehát, ha görcsösen ragaszkodott a régi eljáráshoz, bár Hiri Feri azt mondta Reszegi tanító úrnak:

— Én úgy sejttem, hogy Kos gépész úr szívesen vállalná a szertárosi tisztet, ha a régi rangját, csákóját, meg a fehér nadrágot megtarthatná! — Reszegi tanító úr elszántan nyilatkozott, hogy senkít, semmit nem tűr a régi gardából, mert nem szeretné, hogy két parancsnoka legyen a testületnek, az sohase vezetne jóra... — „Le van maga sajnálva” gépész úr, — mondta Hiri Feri aztán Kos Jóskaéknak — már szertárosnak se alkalmazzza tanító úr! — Hát azt hiszed, hogy én elmennek! — fölénykedett Kos Jóska, — ott, ahol én főparancsnok voltam, nem lehetek alantas beosztású egyén... (Folvt. köv.)

ÜZLETI HELY RAKTARHELYISEG

Két raktár azonnal kiadó. Értekezni: Csap u. 3. sz. Darálómalom. 189

LAKÁSCSERE

Száraz szoba, konyha, a spájzból álló lakásomat elcserejném Homok u. 118. sz. 967

Elcserejném gyermektelen házaspár hasonlóval szép utcán egyszobás, a konyhás, spájzos lakását. Vagongyártól Homok utcáig terjedő körzetben. Ajánlatokat „Gyermektelen” jellegére a kiadóba kérek. 1081

Elcserejném bérházban levő egyszobás, komfortos lakásomat, II. emeleten levőt, egy, vagy 2 szobás, földszinti lakással délelőtt 10-12 óráig megtekinthető. Cím a kiadóban. 1079

BÜTOROZOTT SZOBA

Kiadó bútorozott szoba, fiatal párnak is, konyha használattal Sztepanov, Miklós u. 37. 1085

Bútorozott szoba azonnal kiadó. Erzsébet u. 21. 1060

Szepeken bútorozott szoba folyóvízes mosdóval azonnalra kiadó Magoss György-tér 24. 183

VEGYES

Nagy kereseti lehetőséget biztosító, egyedül álló szabadalmam értékesítésébe bekapcsolódhat. Cím a kiadóhivatalban. 1082

Szardán dében a csapó-utcai villamoson utazó zöldkalapos, tüzeiaktá nyánál átszálló fiatal hölgyet felkértem, tevédelemből elvitt sötétkék ridikült, vagy a benne levő igazolványokat szolgáltassa be, Kassa út 11 fodrász üzletbe, kellemtienség elkerülése végett. 1070

Könnyű parasztszékér s egy kubikos taliga. — Ugyanott keményfa ágy és előszobabútor eladó. Fűlöp, Wesselényi u. 121. sz. 1063

GAZD. ESZKÖZÖK

Amerikai lögréblyét, kalapácsos darálót — 12-est —, 10-12 lóerős motort keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadó kérem leadni a pénztárnál. 1844 vv.

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Használt női ruha, nyári kabát, női cipő eladó. Kandia-utca 7. 1-8-6 ajtó. 199

Férfiruhák, felöltő, bundahúzat, cipők eladók. Balázs szabó, Péterfia-u. 46. 1035

INGOSÁG ELADÁS

Nagyméretű száraz vályog közel a városához eladó. Honvédtelítő-u. 6. 607 vv.

Fűszerberendezés eladó. Megtekinthető: Hatvan u. 49. 525

Eladó alakításból kikérelt 45 és 30 falba ajtó, 100-130 ki-benyitáló üvegezett ablak, 4 öntött beton lépcső. Barna cserépkályha, Eötvös u. 26. 1051

Vízmentes, erős cserkész sátor, 2 személyes, olcsón eladó. Meszena u. 6. sz. 1058

Előhíttetés miatt eladó komplett ebédli, rozsa-szín leányzóba, konyha csillárok, képek stb. — OTI bérház, második kapu, harmadik em 28. 1075

INGATLAN FORGALMI IRODAK

Honvéd utca elején üzletes ház, olcsón, banktelérrel, kedvező vétel Szappanos utcán nagy bérjövdelemmel többlakos ház, Belvárosi házak kaphatók.

Varos alatt, közt mellett 6 hold föld, mindenre alkalmas, sürgősen eladó.

Cserél állomásnál 5 hold barna homok és 3 hold föld, jutányosan teherrel megvehető.

Báthori utca elején, sámsóni út mellett 600 négy szögletes termő szőlő gyümölcsös, olcsón megvehető. Patay ingatlaniroda, Jozsef kir. herceg u. 8. telefon: 30-99. 1061

INGATLAN KERES MEGVÉTELRE

Háromszobás, előszobás, összkomfortos a nagyerdei részen levő azonnal bekölthető családi házat keresek megvételre. Teher nem akadály. Ajánlatokat „Családi ház” jellegére a kiadóba kérek. 1034 vv.

ELADÓ HÁZ

Eladó a Szepességi-utca 8. szám alatti ház. Felételek megtekinthetők a kiadóhivatalban. 995

Eladó Széchenyi-utca 88. sz. négy szoba, hallos, verandás, minden mellékkelhellyel bíró kertés családi ház. Értekezni: dr. Mitrovics és dr. Mailáth ügyvédek, telefon: 32-35. 1028 8. 31

Szép családi ház eladó. Kút u. 22. 1071

FÖLDBERLET

Tanyásföld kiadó, 10 h., Bánk 59. Értekezhetni Szent Anna 6. emeleten. 1083

Kiadó Halápon kövesút mellett 50 hold föld. Értekezni: Tanító u. 5. 1067

ELADÓ FÖLD

Hegyesen 27. kat. hold tanyás földbirtok eladó. Értekezhetni: Kossuth u. 46. sz. 1068

Boldogkertbe eladó 1200 négyeszőgöl gyümölcsös és 1600 négyeszőgöl kert föld, kis házzal. 378

ELADÓ ÁLLATOK

Méhészek, 42-ön vándor kaptárak, 42-ös és országos kiépített lépek eladók Debreceen Kondoros megállóban. 1062

Száz darab angora nyul helyszüke miatt eladó. Liget-tér 11. Kincses-hegy. 1053

Törzskönyvezett, jó gyapjú hozamú angora emsék, bakok südök kaphatók Eötvös u. 26. 1052

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja az nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felolós nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY